

Kaupunkisuunnittelun suuntia Helsingissä – nykyisiä ja tulevia haasteita ja mahdollisuuksia

Yhdyskuntasuunnittelun seuran
seminaari 5.2.2026

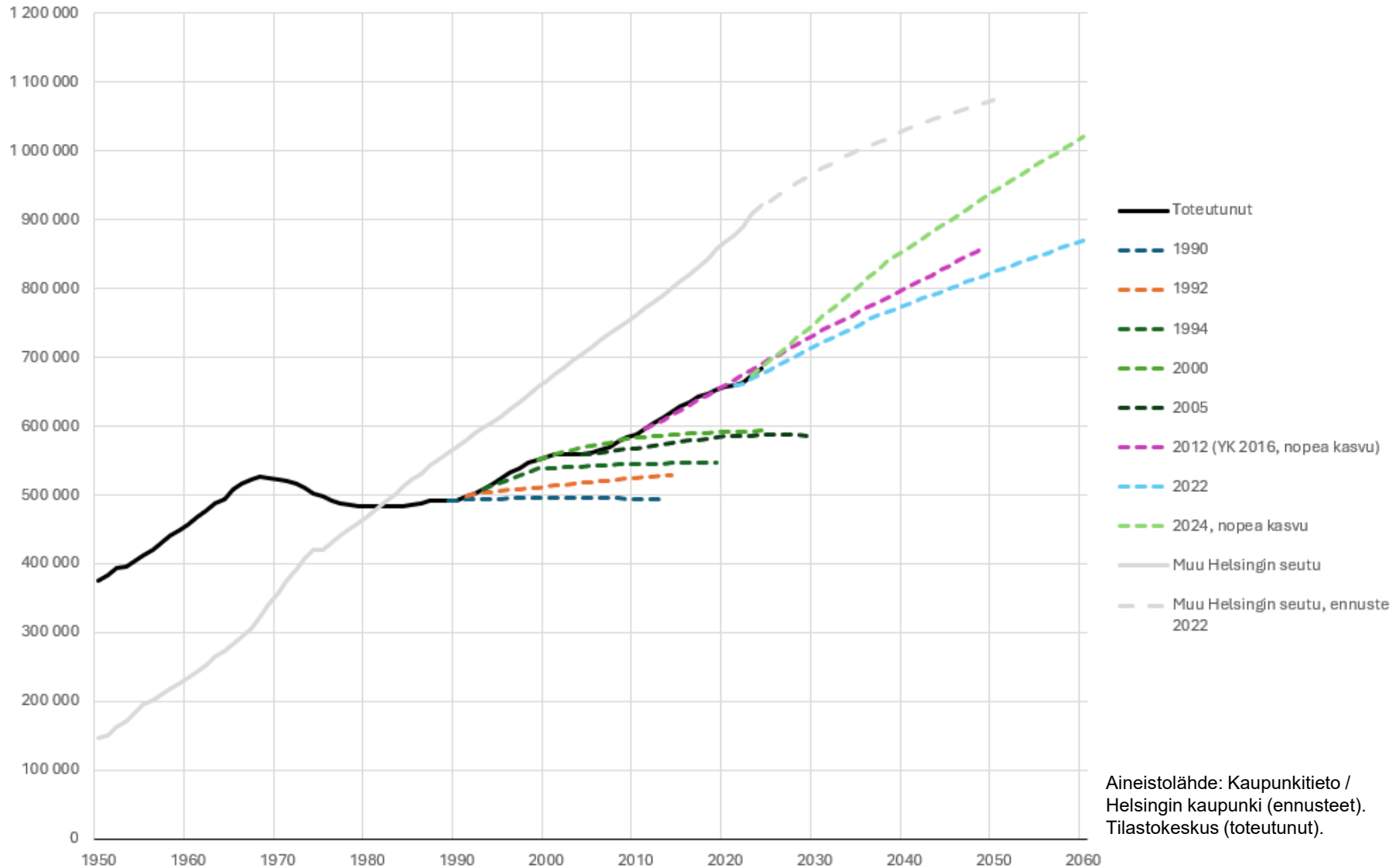
Heikki Salmikivi, yksikön päällikkö

Yleiskaavoitus

Helsinki
Helsingfors

12.8.2025

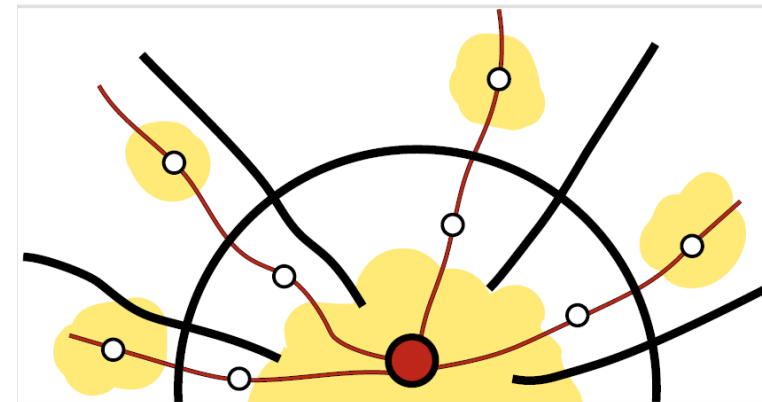
Väestönkehitys

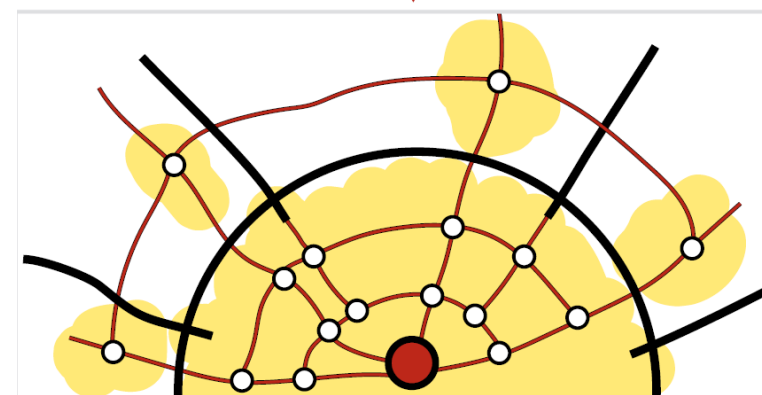
Yleiskaavan 2016 visio vuodelta 2013 on edelleen ajankohtainen

*Tulevaisuudessa Helsinki on nopeasti kasvava **urbaani raideliikenteen verkostokaupunki**, jolla on **laajentuva pääkeskus ja muita kehittyviä keskustoja**. Lähijuna ja metro tarjoavat nopeat **säteittäiset yhteydet** pääkeskuksen ja muun seudun välillä. **Pikaraitiotiet** täydentävät liikennejärjestelmän korkealaatuiseksi verkostoksi. **Kaupunki tiivistyy** erityisesti **poikittaisten runkoyhteyksien varrella, laajentuviissa keskustoissa sekä nykyisillä moottoritiemäisillä alueilla**. Ennen kaikkea Helsinki on ihmisen mittakaavainen kaupunki. Kaupunkitila suunnitellaan jalankulkijan – ei henkilöautoliikenteen – ehdoilla. Tulevaisuudessa menestyvät parhaiten hauskat kaupungit, joissa eläminen on **mukavaa, arki sujuvaa** ja mahdollisuuksien kirjo jatkuvasti laajentuva.*

Lähtötila

Tavoite

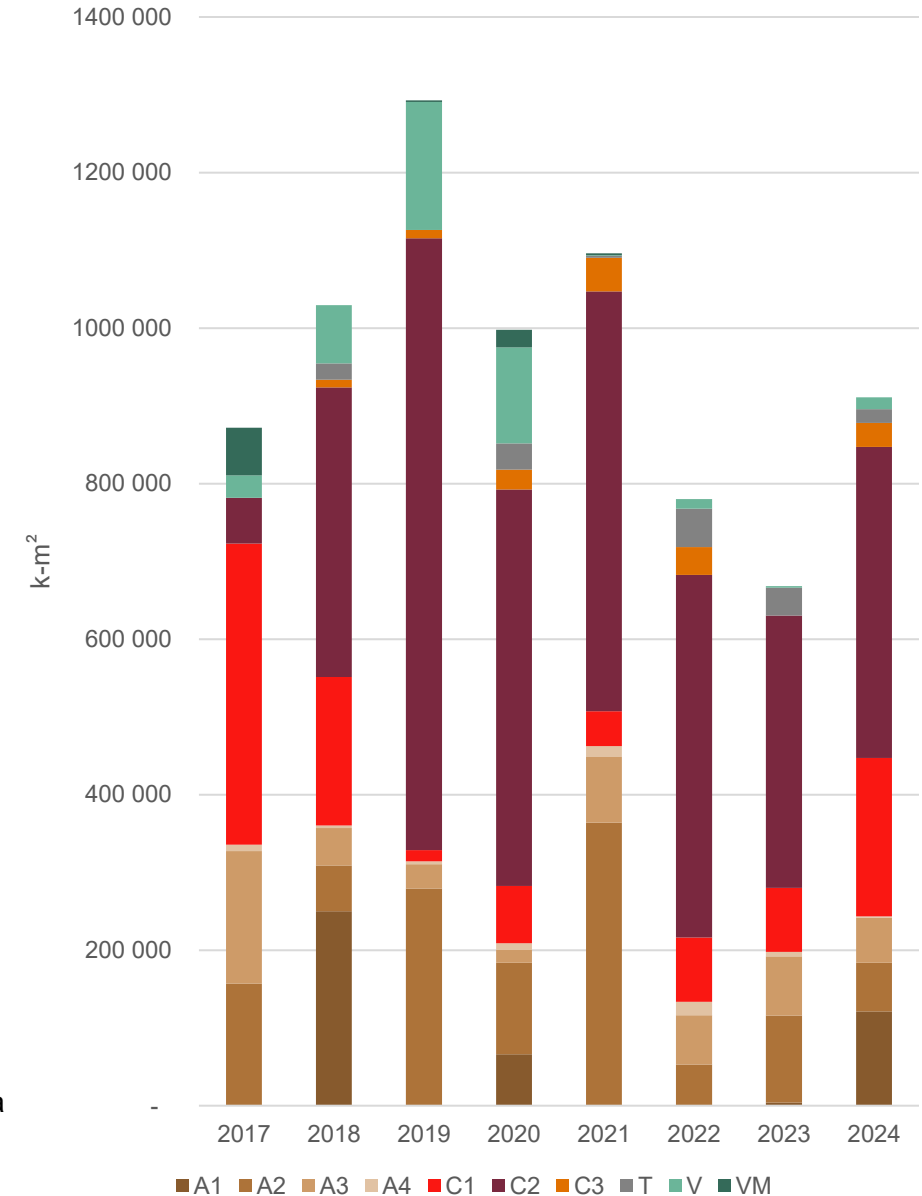
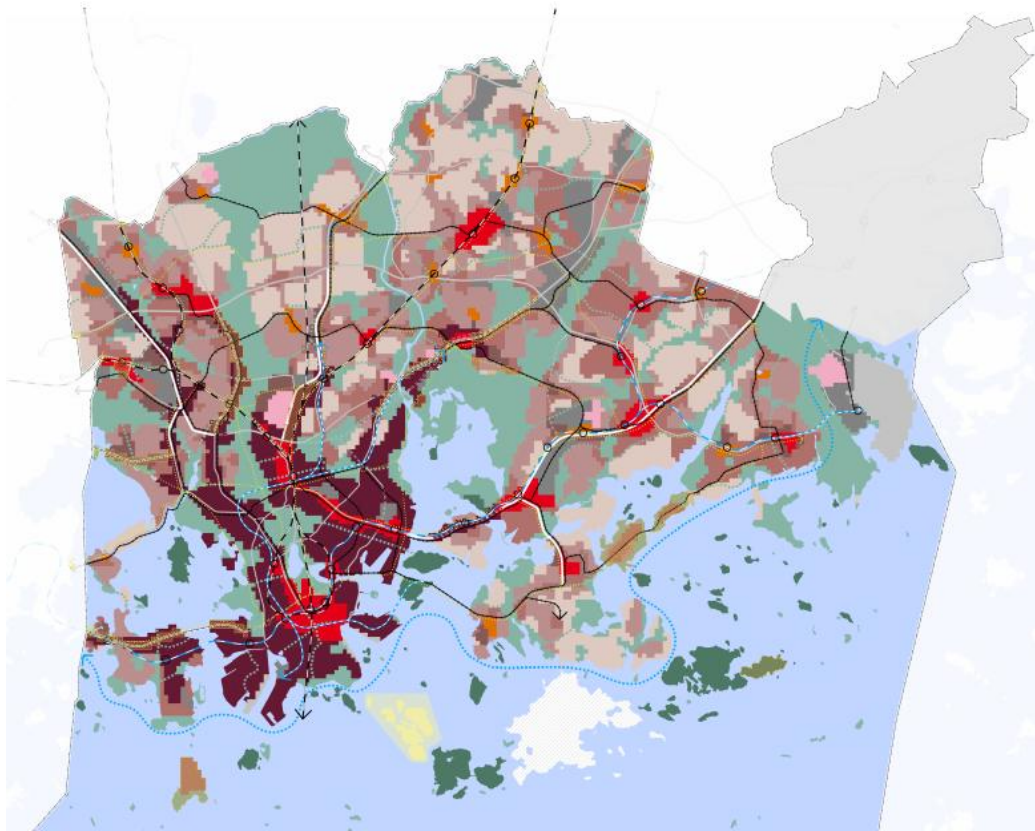
Kaupungin kasvu on hyvä asia

- Yleiskaavassa 2016 on sitouduttu mahdollistamaan Helsingin kasvu 860 000 asukkaan kaupungiksi vuoteen 2050 mennessä. Yleiskaavan toteuttamishjelman avulla varmistetaan, että Helsingin kasvu on myös kestävää eri näkökulmista.
- Yleiskaavan 2016 mukainen Helsingin kasvu ja tiivistäminen on perusteltua useasta syystä. Suuret kaupungit hyötyvät kasautumiseduista:
 - Laajat työmarkkinat, ideat ja tieto leviävät nopeasti -> Korkea tuottavuus
 - Palveluiden ja elämän vaihtoehtojen runsaus sekä hyvä saavutettavuus -> Helsingin vetovoimaisuuden ja houkuttelevuuden kasvu
 - Julkiset palvelut ja infra toimivat tehokkaammin
 - Tiiviissä kaupungissa infrastruktuurin ja palveluiden kustannukset jakautuvat suuremmalle joukolle, jolloin ne ovat asukasta kohti pienemmät
 - Kasvun ohjaaminen pääsääntöisesti jo rakennettuun ympäristöön vähentää luontokatoa ja edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista
- Ratkaisevaa on, millä tavoin kasvu toteutetaan
 - Kantakaupungin tiivistäminen ja laajentaminen sekä täydennysrakentaminen olemassa olevassa kaupunkirakenteessa ja nykyisten joukkoliikenneyhteyksien varrelle on usein kannattavinta.

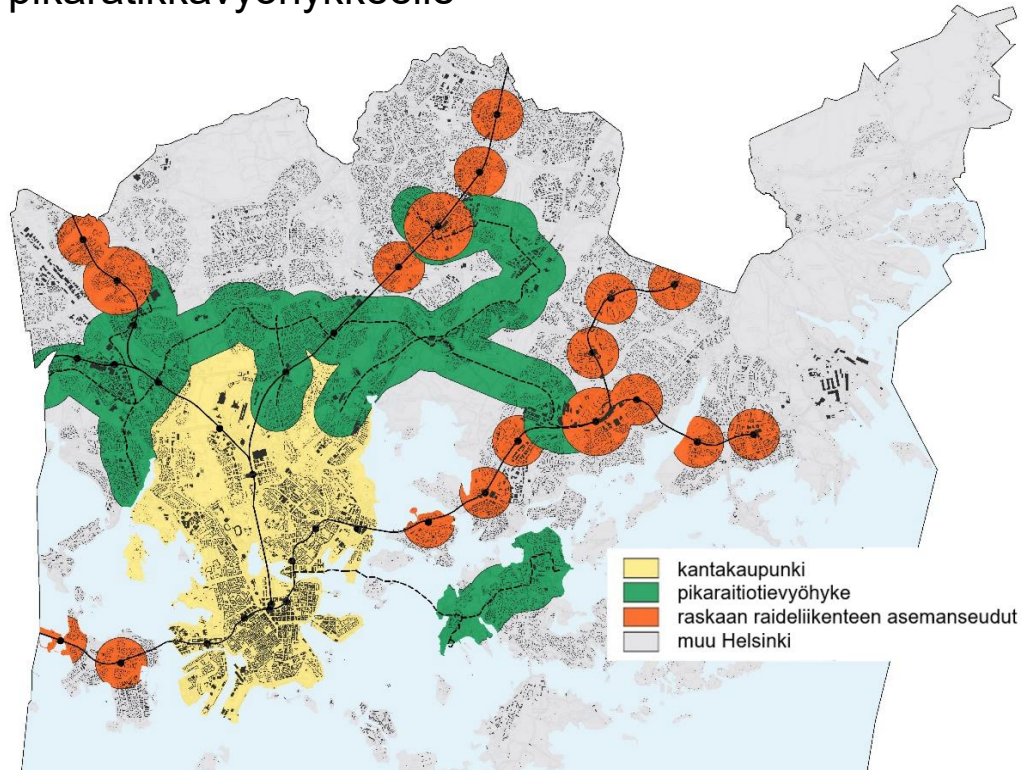
Asemakaavoitetun kerrosalan sijoittuminen yleiskaavan 2016 aluevarauksille

- Asemakaavoituksella on ohjattu kaupungin kehitystä määrätietoisesti kaikkialla kaupungissa yleiskaavan mukaisesti
- Erityisesti korostuu laajentuvan kantakaupungin alue. Lähes puolet (45%) eli noin 3,5 miljoonaa kerrosneliömetriä kerrosalasta on sijoittunut C2- eli kantakaupunkialueelle. Tämä tukee yleiskaavan tiivistyvän ja laajentuvan kantakaupungin tavoitteita

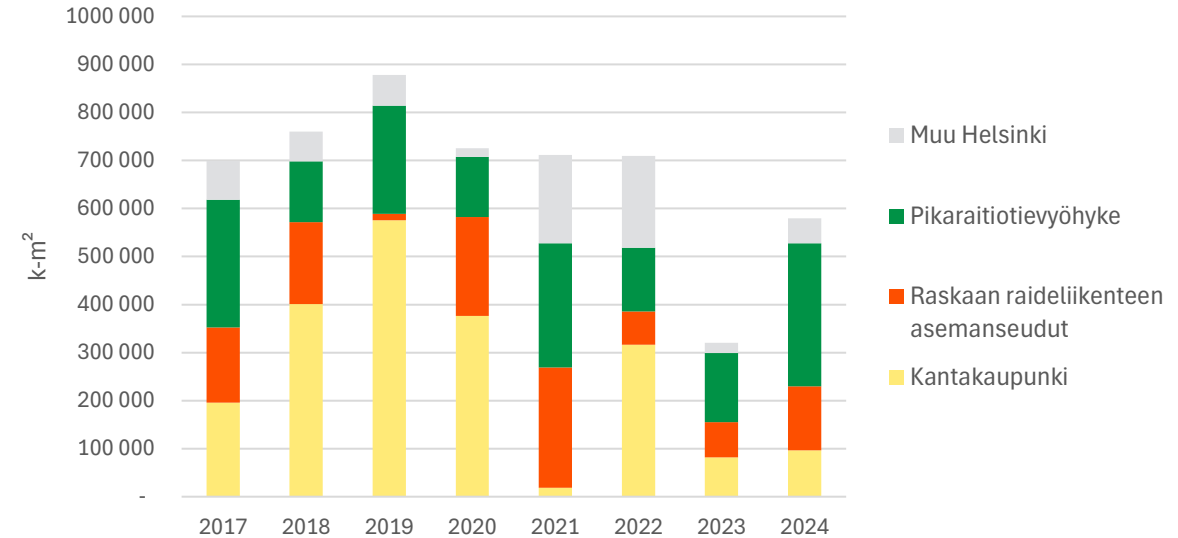

Asemakaavoitetun kerrosalan sijoittuminen raideliikennevyöhykkeille*

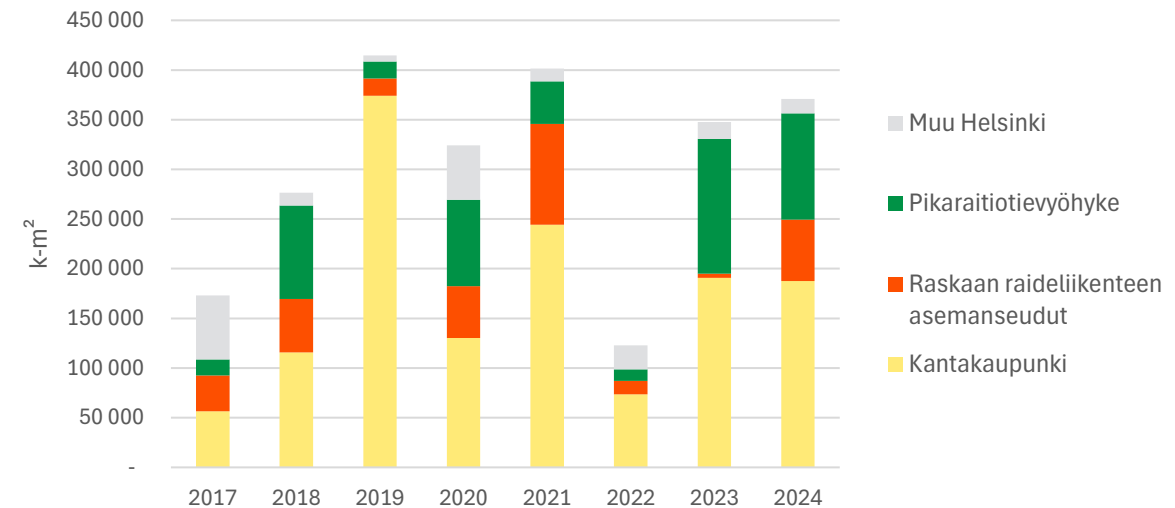
- Helsinkiä on kaavoitettu yleiskaavan 2016 hyväksymisen jälkeen raideliikenteeseen tukeutuen
- Vuosina 2017-2024 asuinkerrosalasta suurin osa (38%) on sijoittunut kantakaupunkiin. Pikaratikkavyöhykkeelle on sijoittunut 29% ja asemanseuduille 20% asuinkerrosalasta
- Myös toimitilakaavoitus on keskittynyt kantakaupunkiin ja pikaratikkavyöhykkeelle

Asuinkerrosala Karvi-vyöhykkeillä 2017-2024

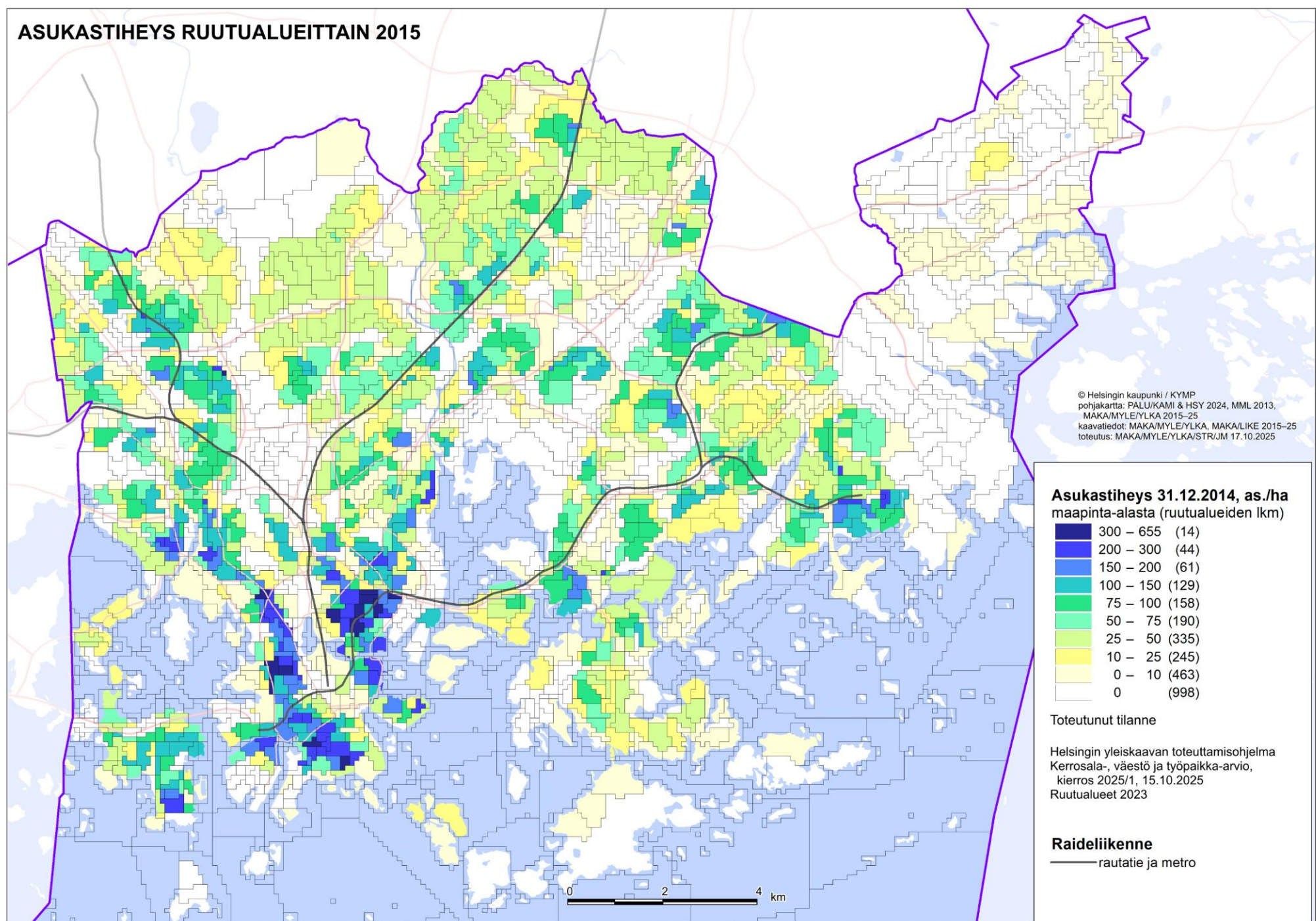

Toimitila- ja muu kerrosala Karvi-vyöhykkeillä 2017-2024

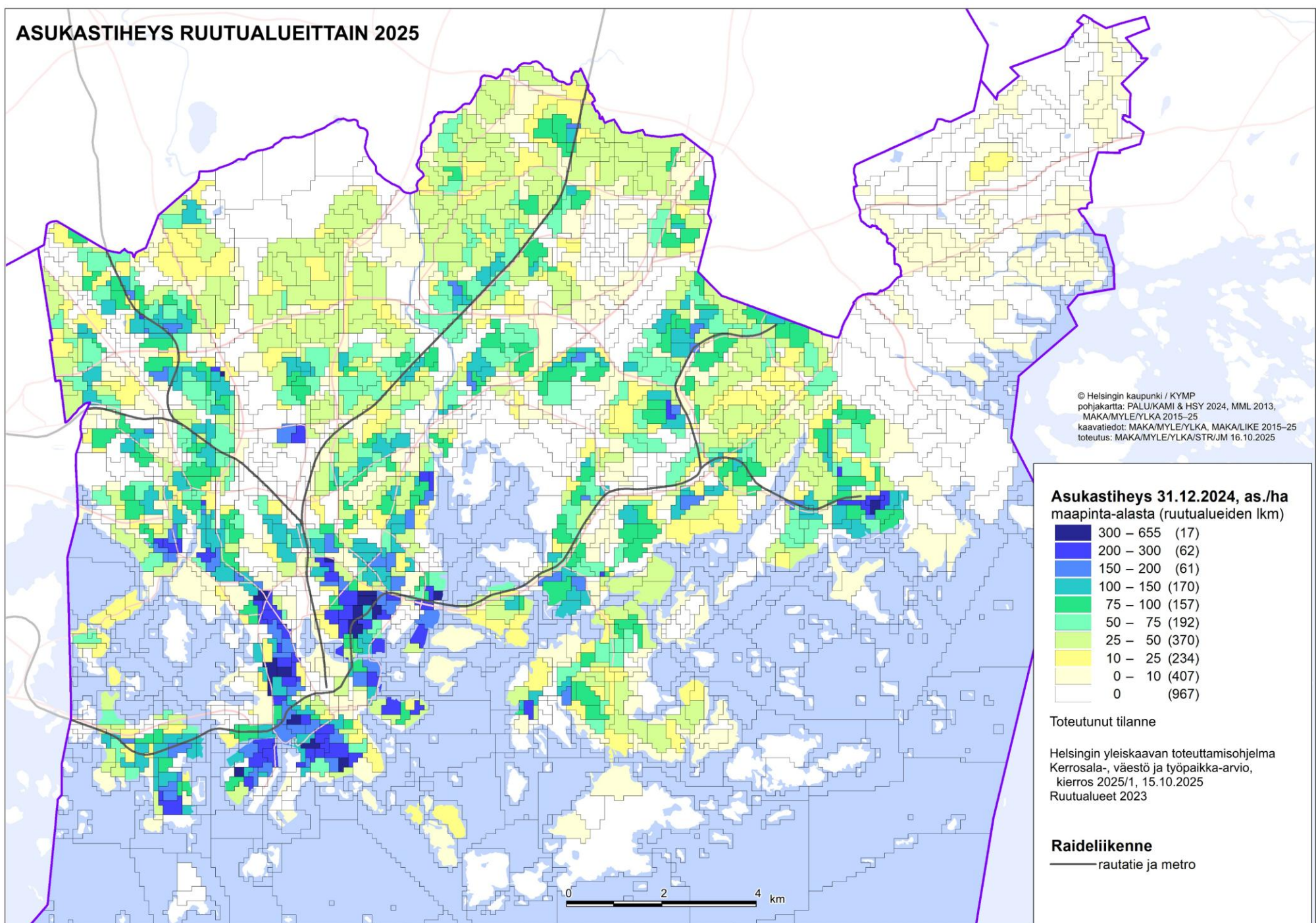

*Vyöhykkeistöä käytetään asemakaavoituksen arviointimenetelmässä (Karvi)

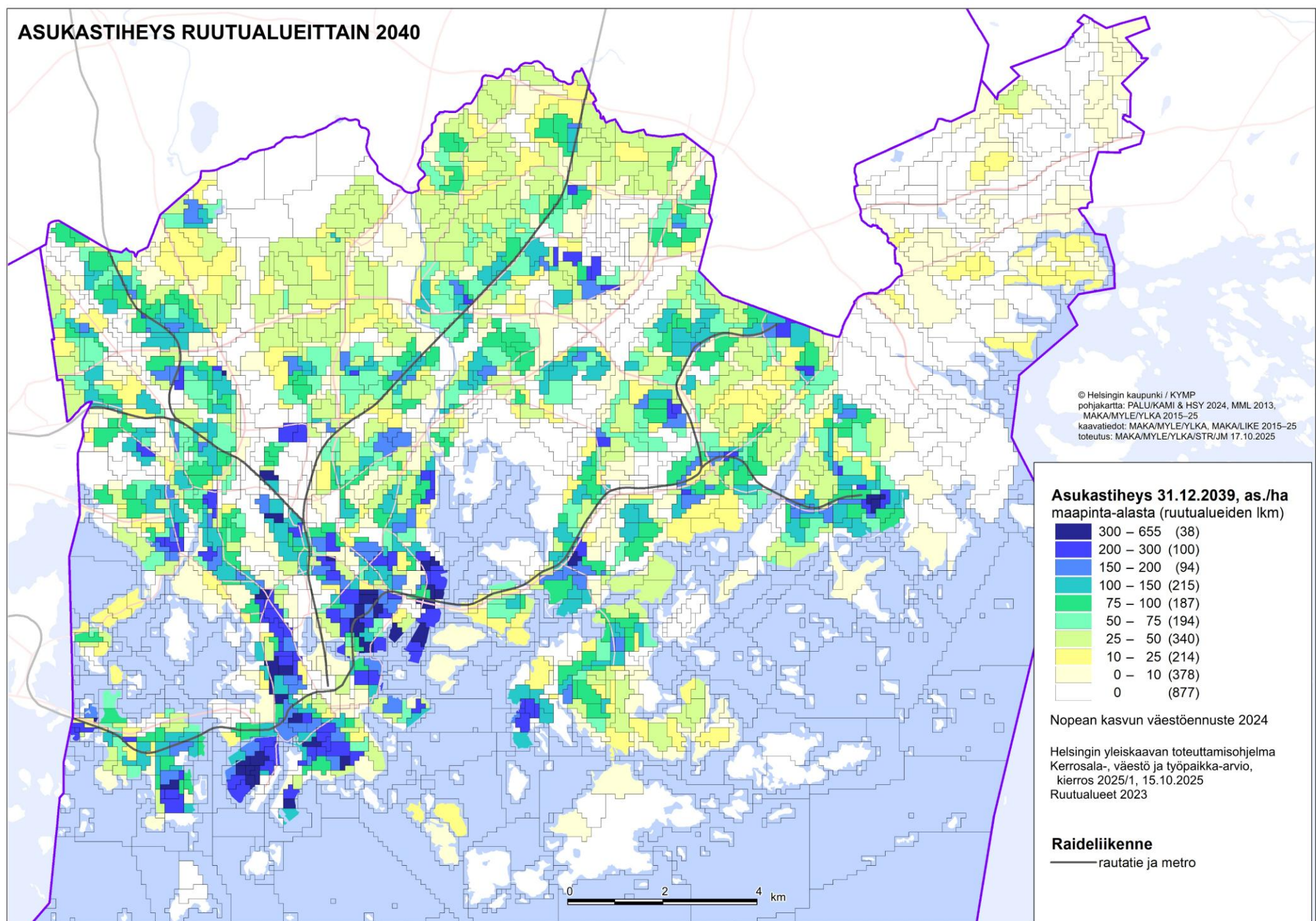
ASUKASTIHEYYS RUUTUALUEITTAIN 2015

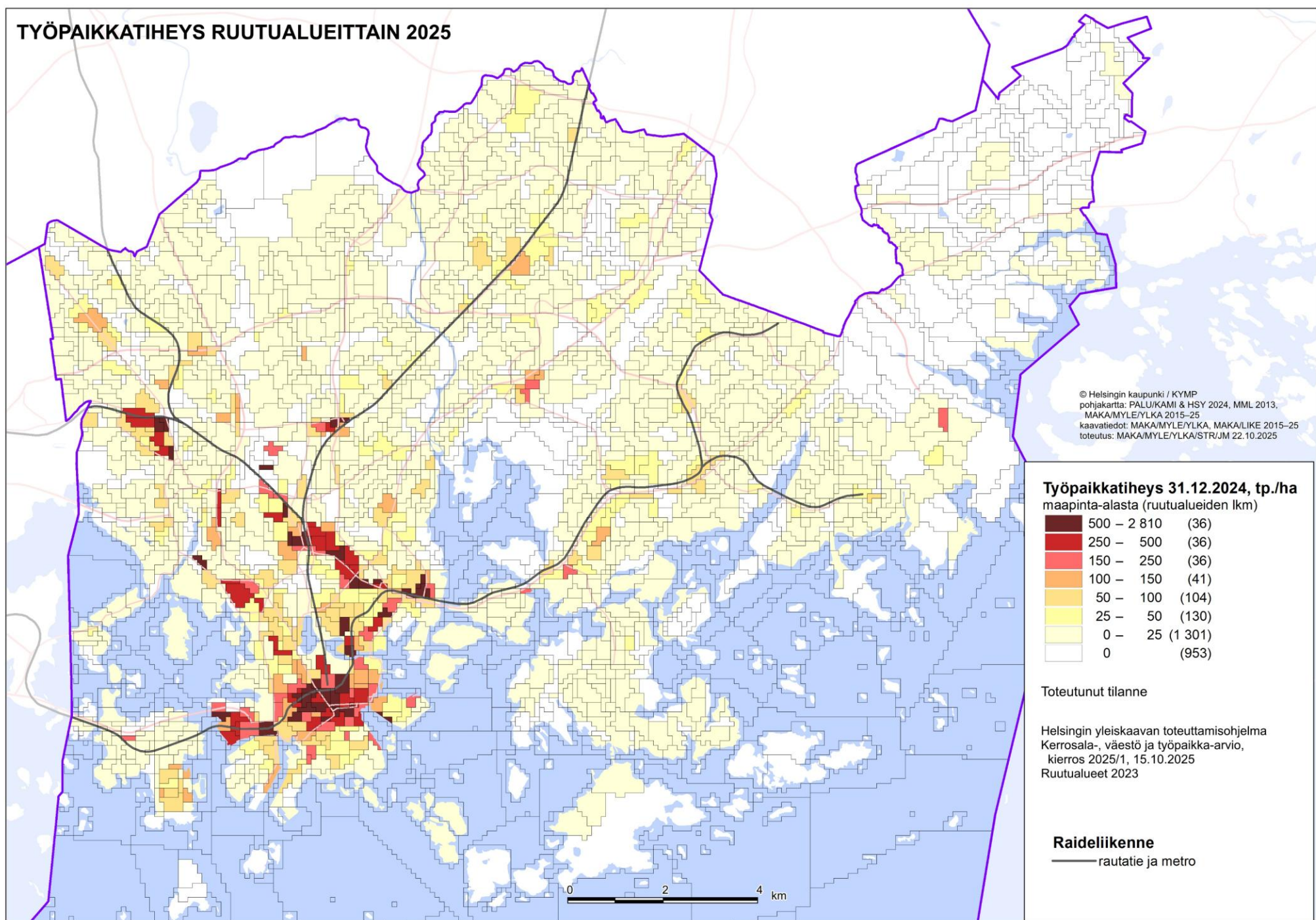
ASUKASTIHEYDEN RUUTUALUEITTAIN 2025

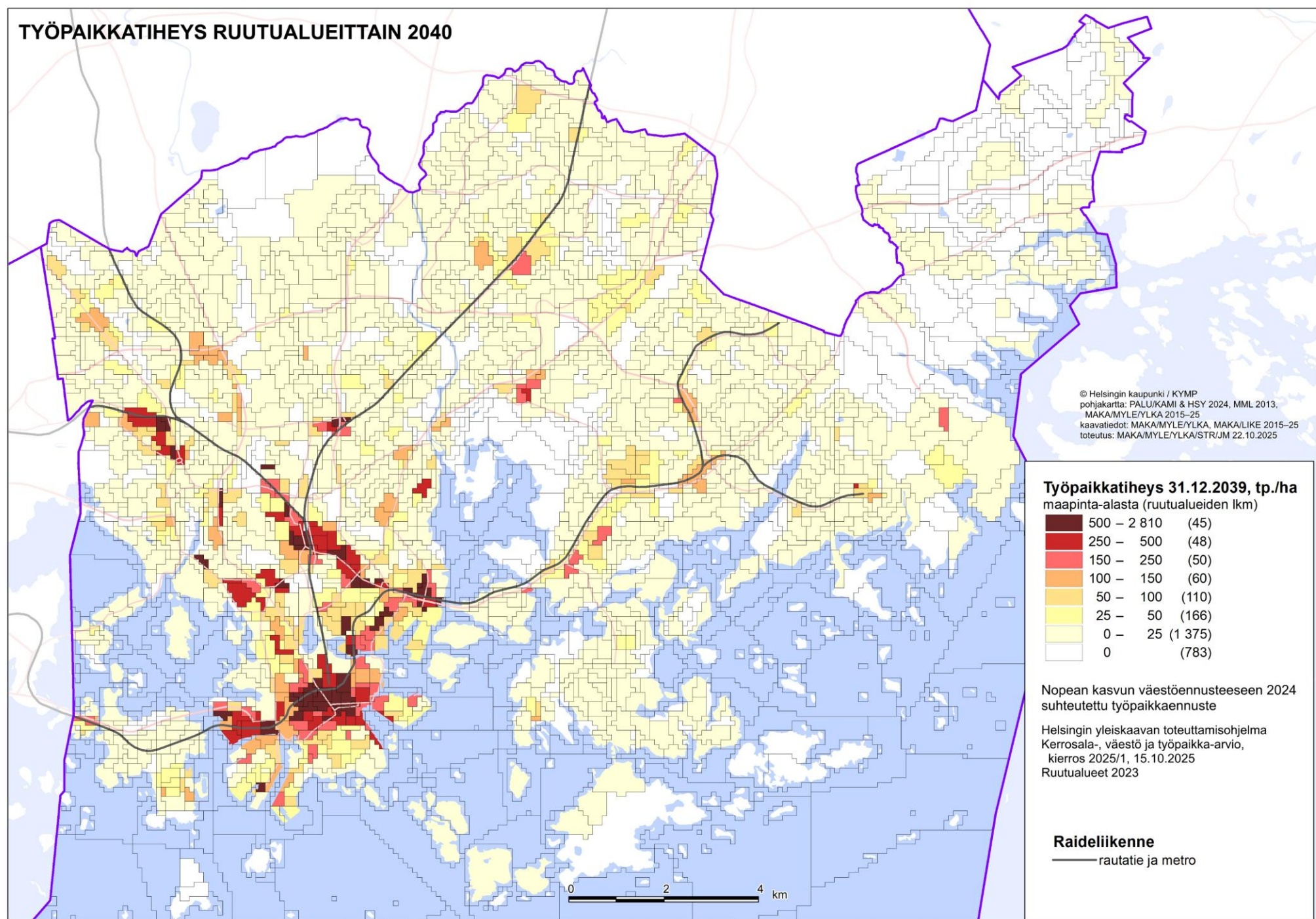
ASUKASTIHEYDEN RUUTUALUEITTAIN 2040

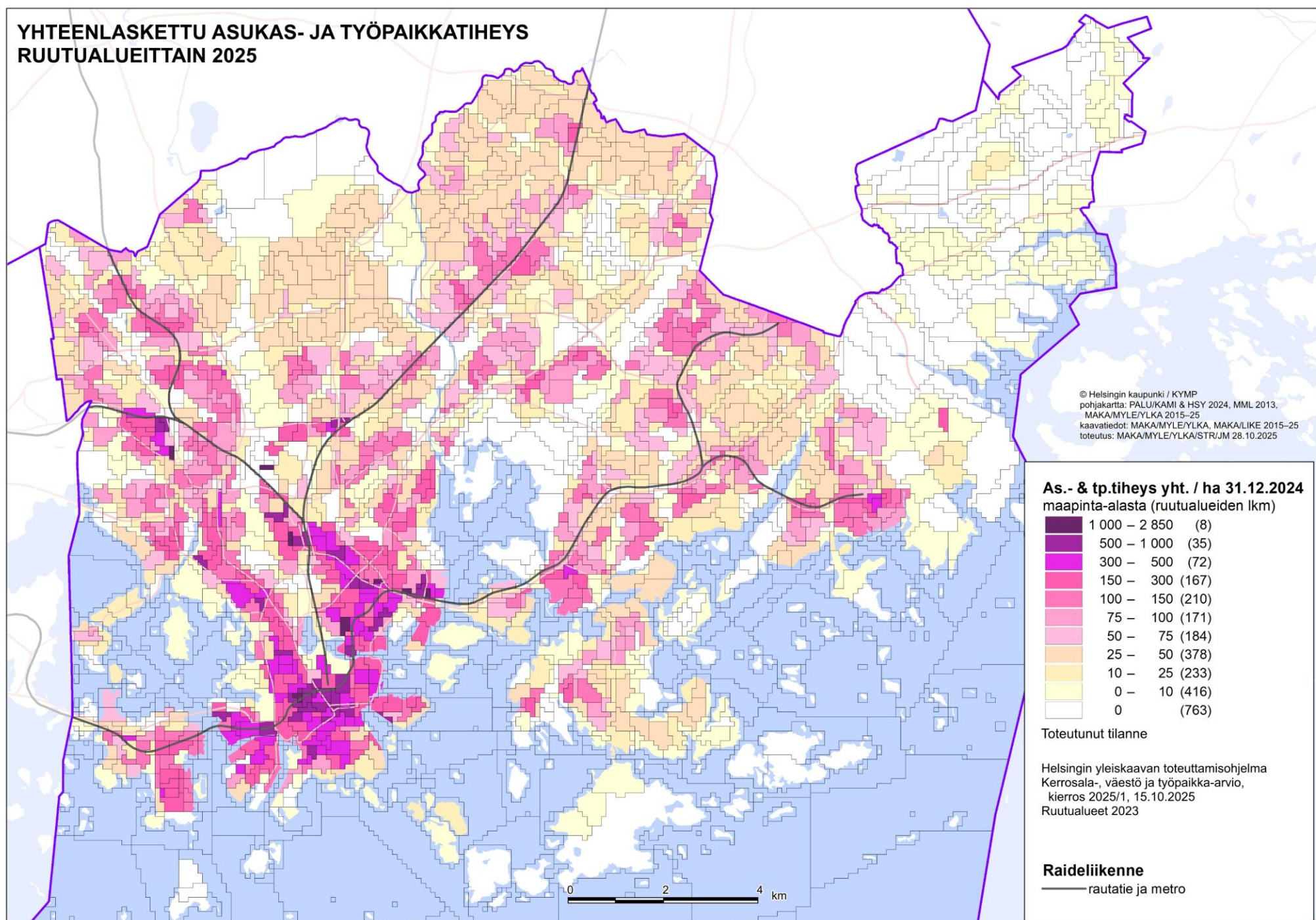
TYÖPAIKKATIHEYYS RUUTUALUEITTAIN 2025

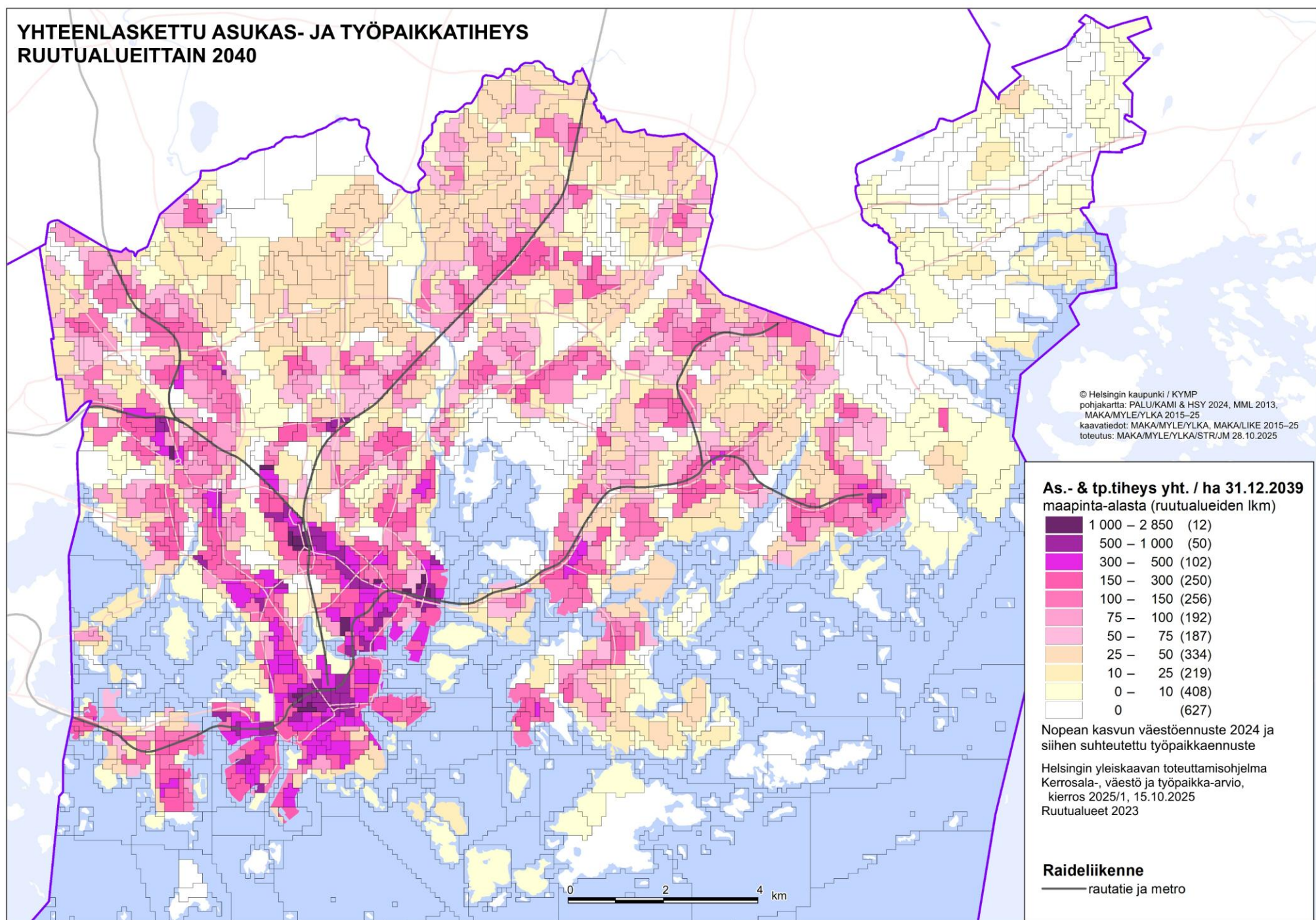
TYÖPAIKKATIHEYYS RUUTUALUEITTAIN 2040

YHTEENLASKETTU ASUKAS- JA TYÖPAIKKATIHEYS RUUTUALUEITTAIN 2025

YHTEENLASKETTU ASUKAS- JA TYÖPAIKKATIHEYS RUUTUALUEITTAIN 2040

Yleiskaavan toteuttamisojelma laaditaan valtuustokausittain ja se toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita suoraan ja välillisesti

Yleiskaavan toteuttamisohjelma 2025

- Yleiskaavan toteuttamisohjelmalla päivitetään edellisen toteuttamisohjelman sisältöjä ja ohjelmoidaan kaupunkirakenteen kehitystä sekä suurten aluekokonaisuuksien ja liikenne- ja viheraluejärjestelmän suunnittelujärjestystä ja ajoitusta.
- Ohjelma kytkeytyy maankäytön ja liikenteen seututasoiseen suunnitteluun ja antaa pitkän aikavälin näkymiä investointitarpeisiin.
- Uusien osayleiskaavojen tarve määritellään ohjelman kautta.
- **Yleiskaavan toteuttamisohjelma ei vastaa kaupungin palveluverkon suunnittelusta**
- **MUTTA:** Toteuttamisohjelma palvelee koko kaupungin kehittämistä ja tarjoaa pidemmän aikavälin näkemystä suunnittelun ajoituksesta.

Helsinki

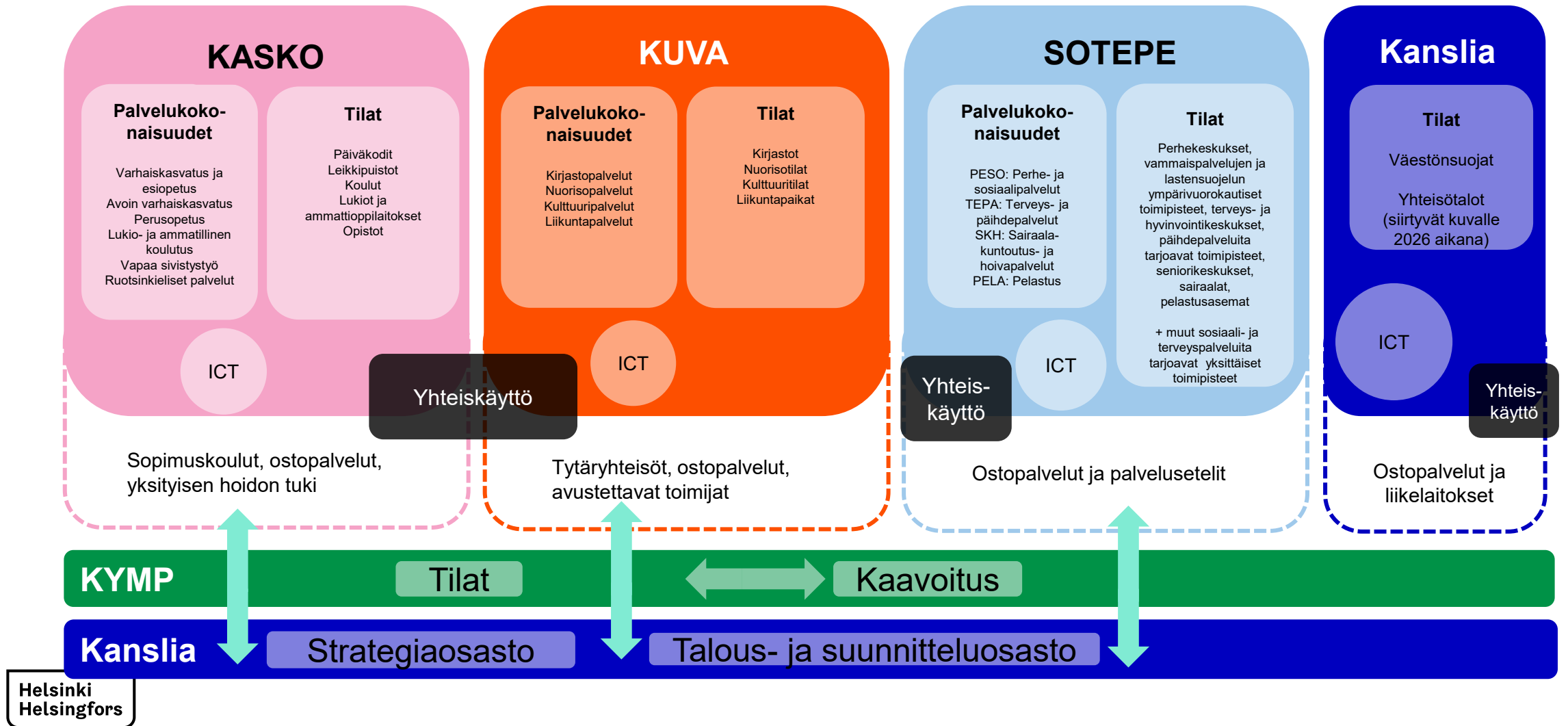
Yleiskaavan toteuttamisohjelma 2025

Kaupunkiympäristön aineistoja
2025:11

Sisällys

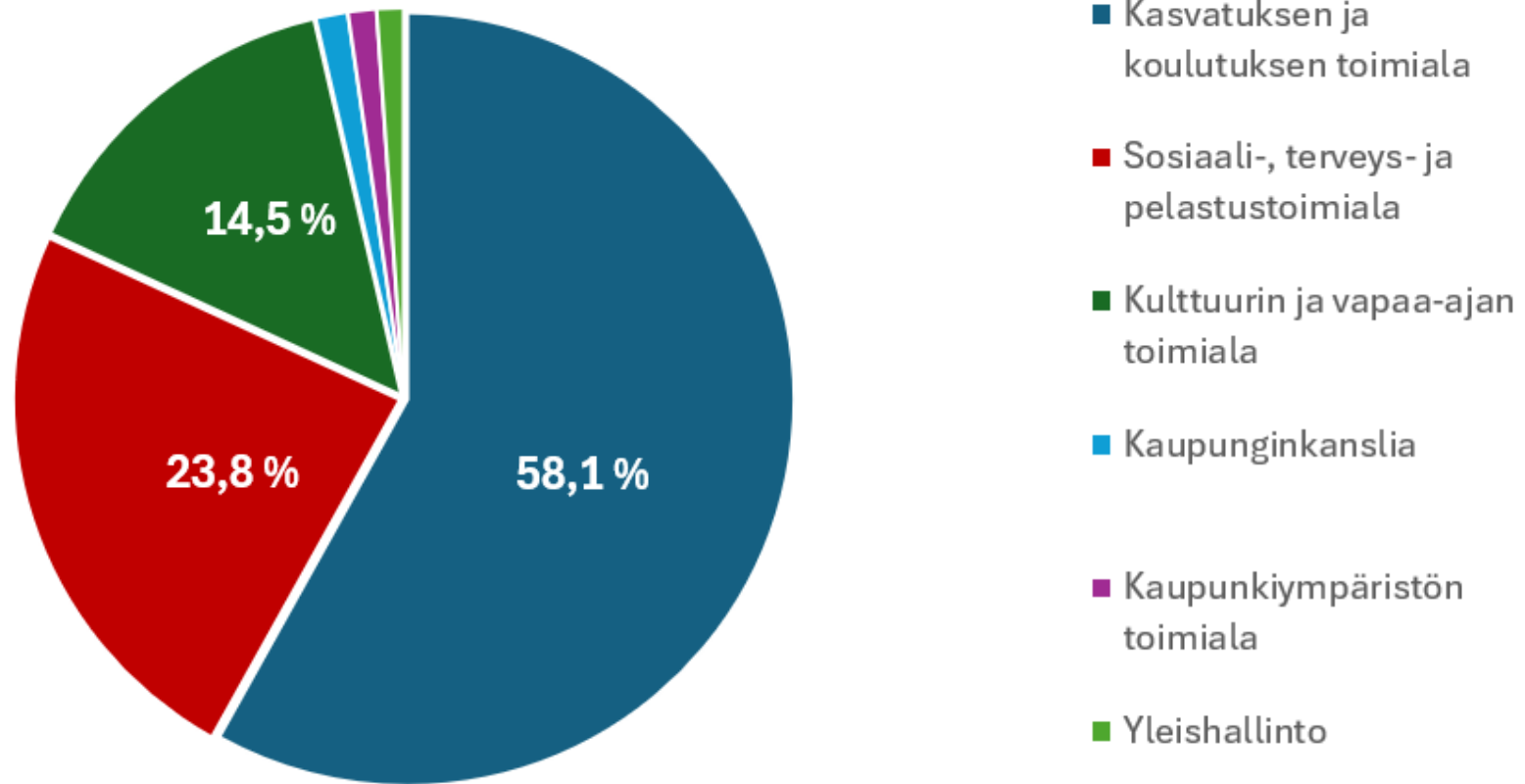
1. Yleiskaavan toteuttamisohjelma 2025 ja kaupungin kestävä kasvu ... 5	3. Yleiskaavan toteuttamisohjelman painopisteet.....18
Yleiskaavan toteuttamisohjelman lähtökohdat 6	Vahvistetaan viherrakenteen monihyötisyyttä kaupunkirakentamisessa.....18
Helsingin yleiskaavallisen kokonaisuuden ajantasaisuus.....12	Lisätään kantakaupungin ja ydinkeskustan vetovoimaa 24
	Ehkäistään alueellista eriytymistä .. 26
	Uudistetaan Helsinkiä joukko- liikenteen verkostokaupunkina..... 28
2. Pitkäjänteinen suunnittelu ja rohkea kasvu luovat edellytykset vahvalle kaupunkitaloudelle.....14	4. Suunnittelun vaiheistaminen vuosille 2025–203931
Miksi kaupungin kasvu on hyvä asia...14	Suunnittelu 2025–29 34
Kaupunkirakennetta tiivistetään ja monipuolistetaan14	Suunnittelu 2030–34 45
Kasvua tuetaan kaavoituksella15	Suunnittelu 2035–39 45
Kasvu ja kehitys edellyttää investointeja16	
	5. Vuoden 2040 jälkeinen kehitys 50

Kaupungin palvelu- ja tilaverkkosuunnittelun kokonaiskuva

Vuokrattu huoneistoala toimialoittain, %

Vuokrattu huoneistoala toimialoittain yhteensä 2 milj. htm2

Uuden kaupunkistrategian vaikutuksia tilaverkkosuunnitteluun

1. Investointien kokonaisohjaus tiukkenee

- Strategiassa korostetaan investointien voimakkaampaa priorisointia ja kaupungin velka- ja vastuutason hillitsemistä.

2. Kasvava ja monimuotoistuva väestö luo paineita tilaverkolle

- Helsingin väestö kasvaa voimakkaasti ja ikääntyy ja vieraskielisen väestön määrän arvioidaan nousevan, mikä lisää tarvetta mitoittaa kaupungin palvelut kasvua vastaavasti.

3. Kaskon palveluverkkoa kehitetään

- Strategian mukaan lähipäiväkotiperiaate turvataan, lähikoulujen laatu varmistetaan, lukiopaikkojen tarve kasvaa sekä oppimisen tuen uudistus lisää muuntojoustavien ja erityistilojen tarvetta.

4. Alueiden kehittäminen luo uusia tarpeita ja mahdollisuuksia tilaverkkoon

- Strategiassa mainitaan useita alueita, joiden merkittävä kehittäminen vaikuttaa palvelu- ja tilatarpeisiin.

5. Tilojen väliaikaiskäyttöä lisätään

- Strategian mukaan kaupunki mahdollistaa entistä aktiivisemmin tyhjen tai vajaakäyttöisten tilojen väliaikaiskäytön esimerkiksi kulttuurille, taiteelle ja kolmannelle sektorille.

6. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen vaikuttaa myös tiloihin

- Strategiassa edellytetään hulevesi-, merivesi- ja tulvariskien huomioimista, rakennusten lämpösaarekeilmiön hillintää sekä viherrakenteen lisäämistä, mikä vaikuttaa rakennusten sijoitteluun, pihoihin ja rakennustapoihin.

7. Digitalisaatio ja tekoäly muuttavat tilojen käyttötarpeita

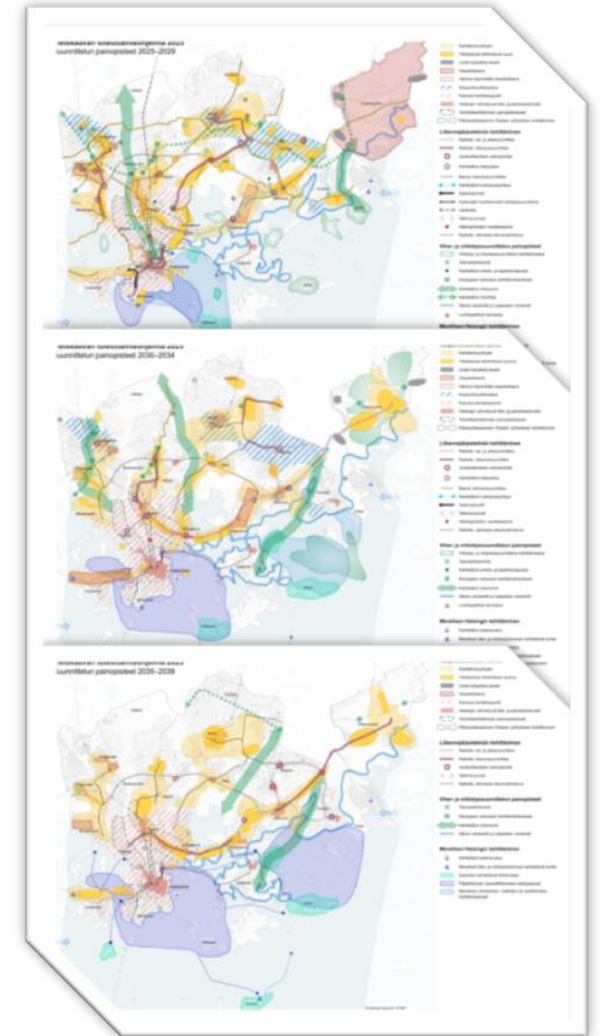
- Strategiassa painotetaan digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämistä palvelujen kehittämisessä.

Suunnittelun vaiheistaminen vuosille 2025–2039

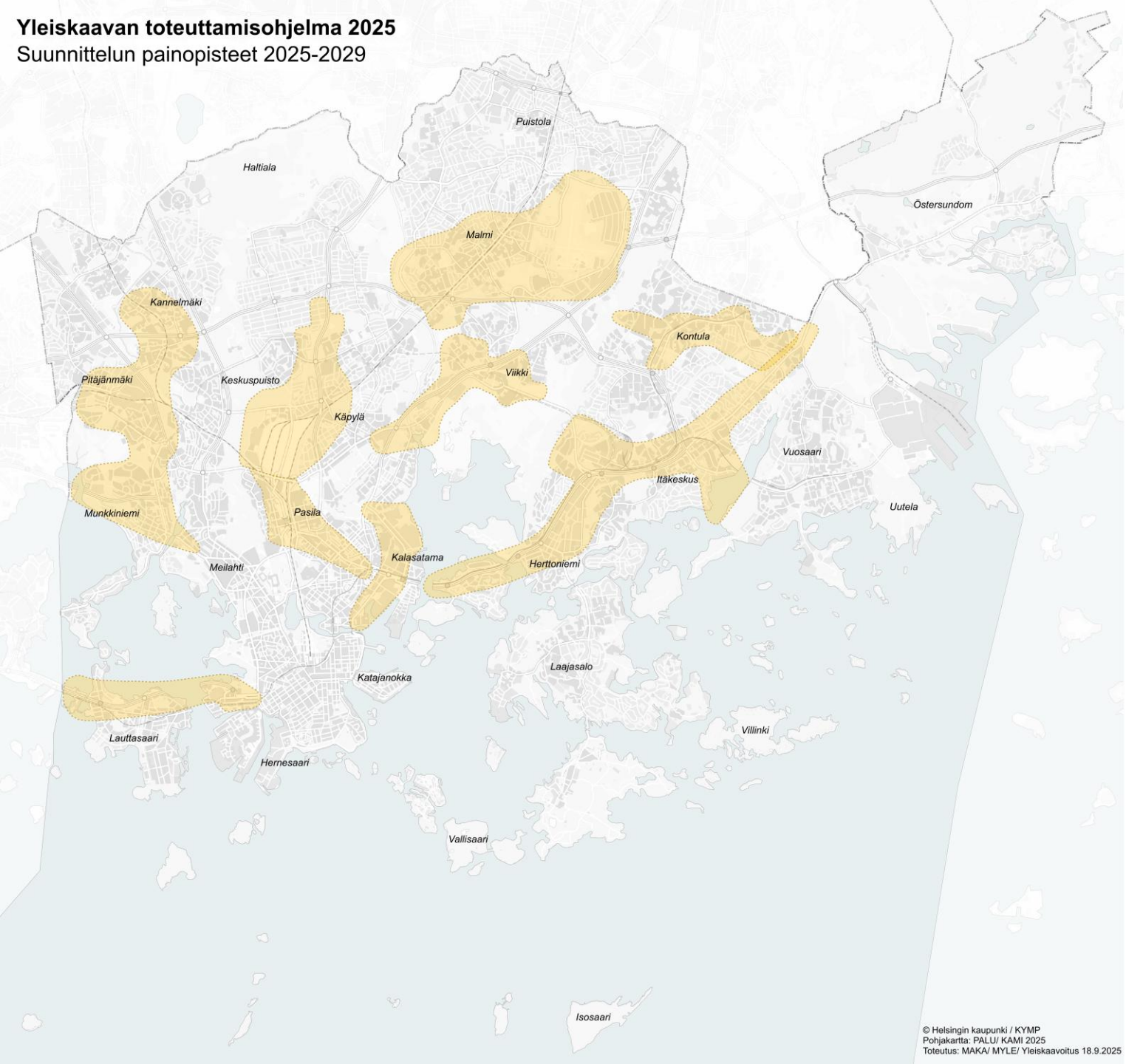
Yleiskaavan toteuttamishjelma 2025 keskittyy aikaisemmasta poiketen tulevan 15 vuoden suunnittelutarpeiden tunnistamiseen. Ajanjakso on jaoteltu viiden vuoden jaksoihin (2025–2029, 2030–2034 ja 2035–2039). Näin pyritään saamaan aikaan selkeämpi ja kokonaisvaltaisempi kuva suunnittelun ajallisista painopisteistä ja mahdollistamaan toteuttamishjelman aiempaa vahvempi kytkös kaupungin investointiohjelmaan.

Yleiskaavan toteuttamishjelmassa ei esitetä sellaisia aluerakentamiskokonaisuuksia tai liikennejärjestelmäinvestointeja, jotka on jo suunniteltu tai ovat merkittävän pitkällä suunnittelussa.

Pitkän aikavälin näkemys kaupungin kehityksen suunnasta tukee palveluverkon suunnittelua.

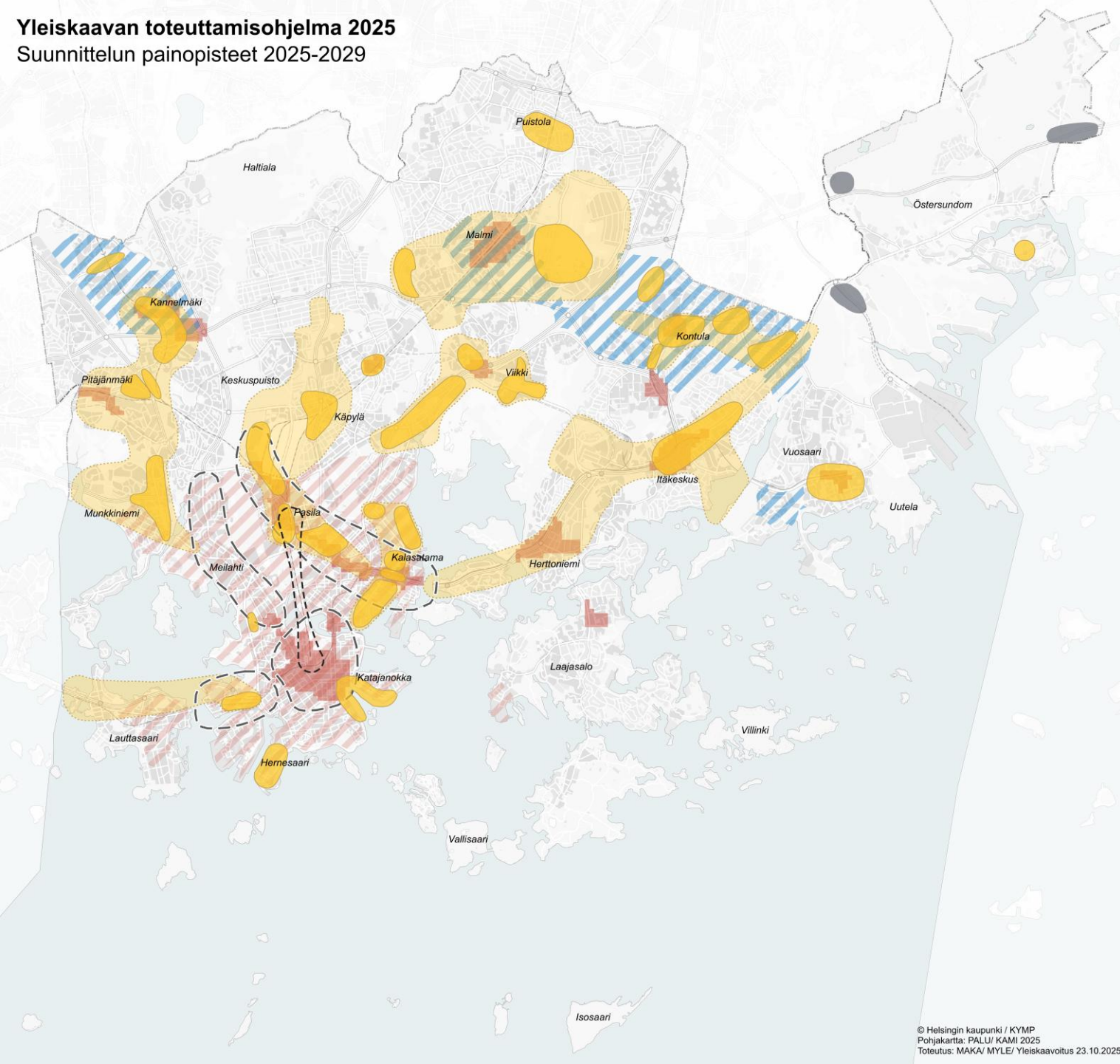

Yleiskaavan toteuttamishjelma 2025
Suunnittelun painopisteet 2025-2029

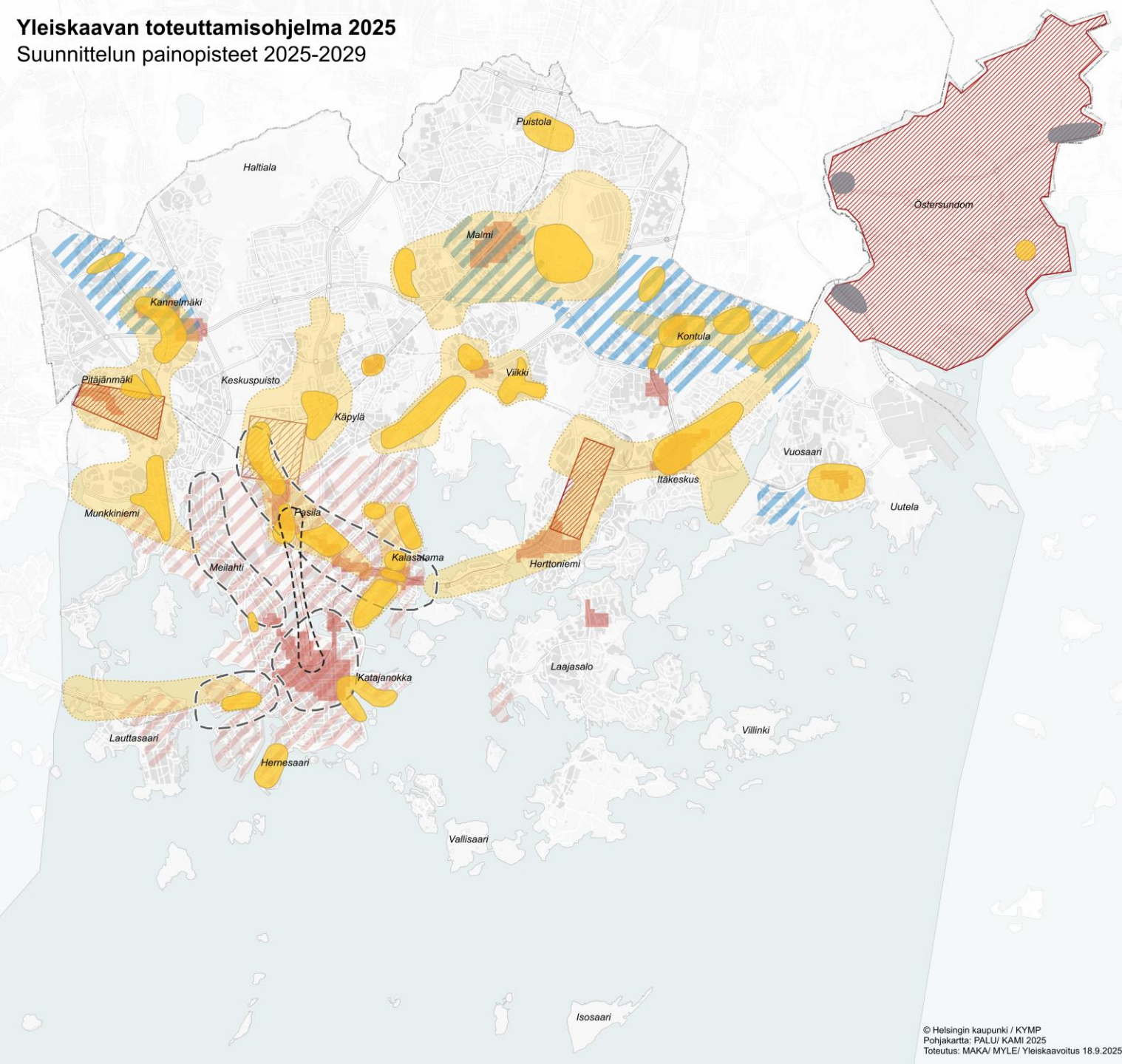
Kaupunkirakenteen kehittäminen

 Kehittämisyöhyke

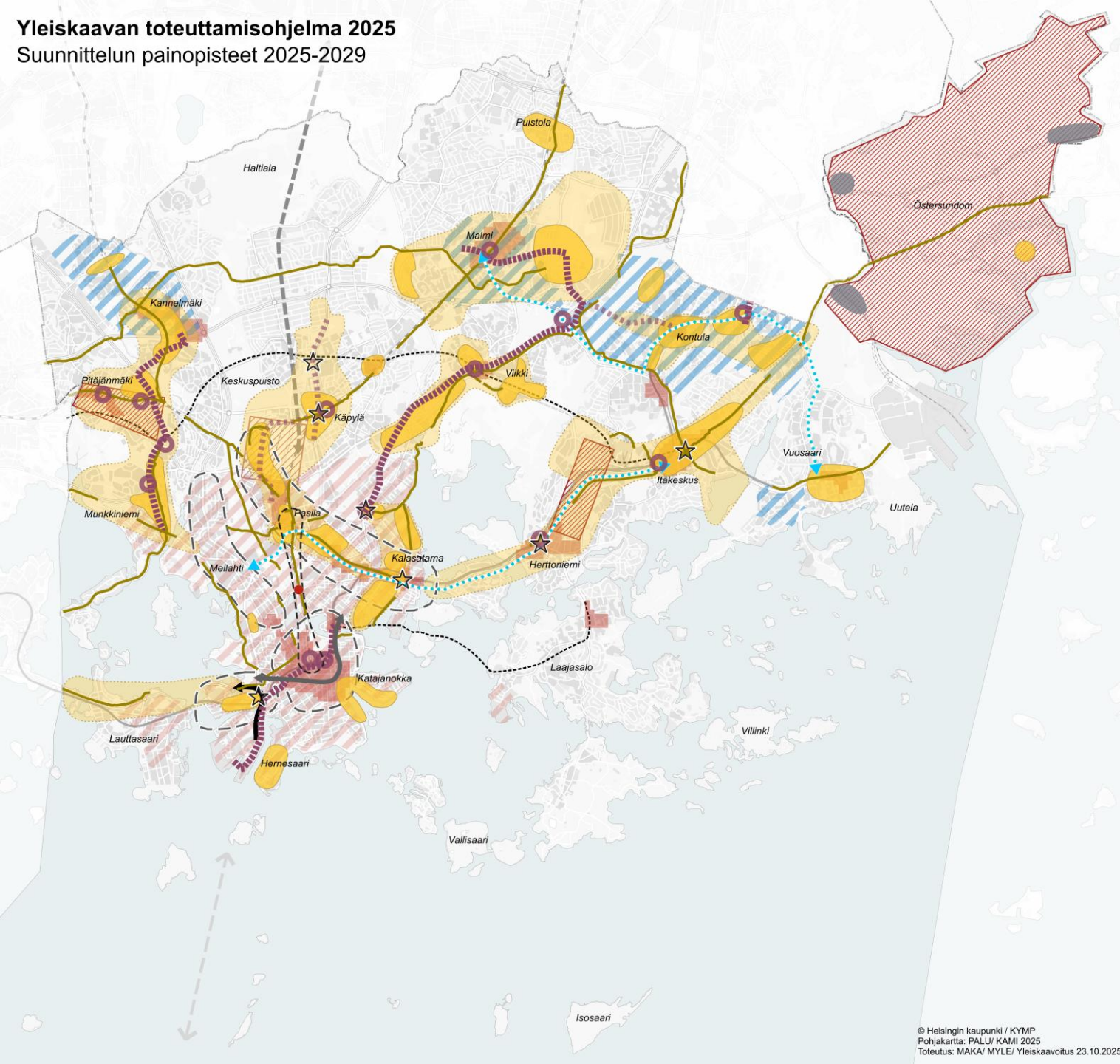
Kaupunkirakenteen kehittäminen

- Kehittämisyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Kaupunkiuudistusalue
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

Kaupunkirakenteen kehittäminen

- Kehittämisyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Osayleiskaava
- Valmius käynnistää osayleiskaava
- Kaupunkiuudistusalue
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

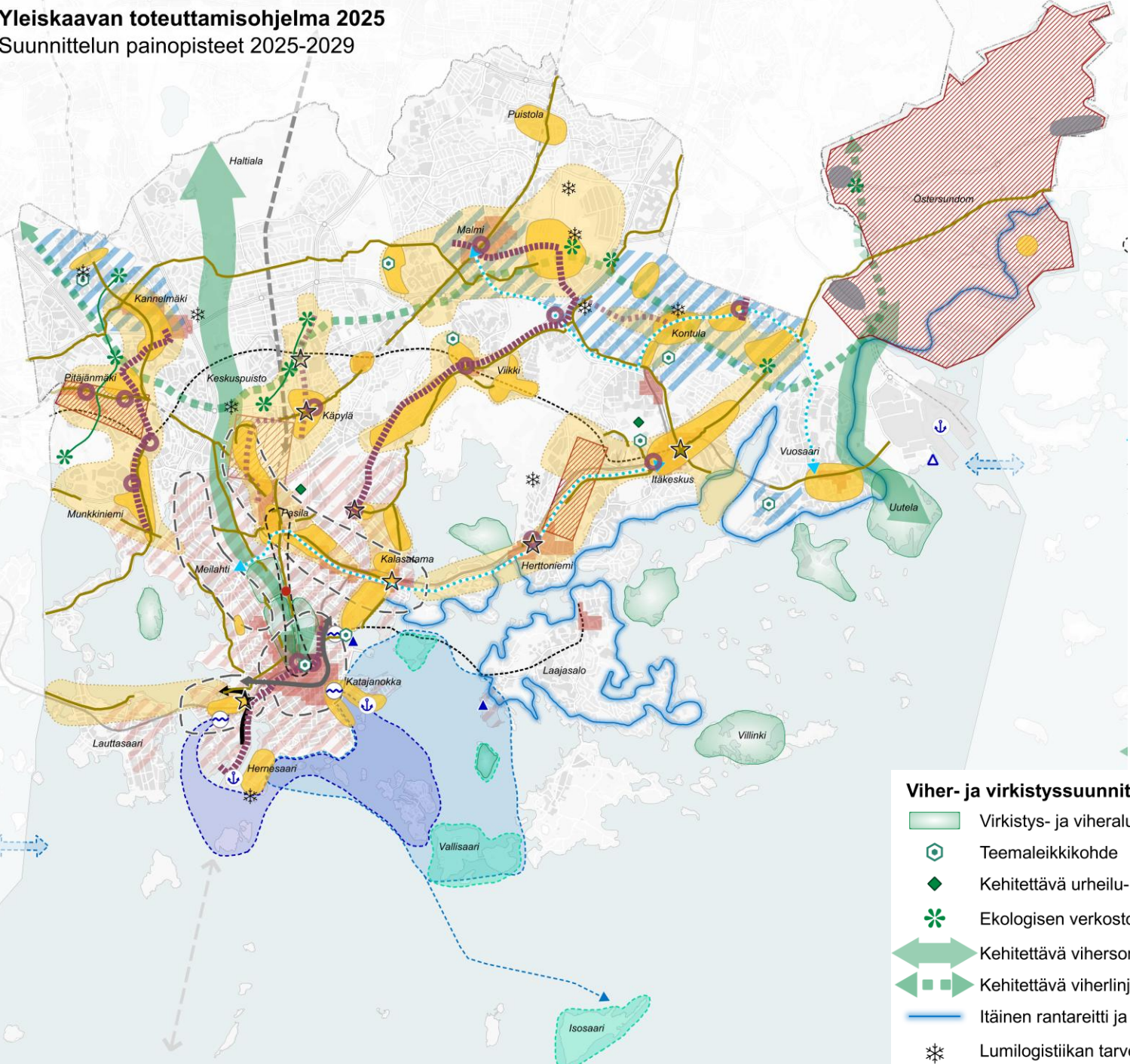
Kaupunkirakenteen kehittäminen

- Kehittämisyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Osayleiskaava
- Valmius käynnistää osayleiskaava
- Kaupunkiuudistusalue
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

Liikennejärjestelmän kehittäminen

- Raitiotie: esi- ja yleissuunnittelu
- Raitiotie: toteutussuunnittelu
- Joukkoliikenteen solmukohtat
- Kehitettävä risteysalue
- Baana: toteutussuunnittelu
- Kehitettävä runkobussiyhteys
- Satamatunneli
- Keskustan huoltotunnelin kehityssuunnitelma
- Lentorata
- Tallinna-tunneli
- Helsinginkadun rautatieasema
- Raitiotie olemassa oleva/valmistuva

Yleiskaavan toteuttamishjelma 2025
Suunnittelun painopisteet 2025-2029

- Kaupunkirakenteen kehittäminen**
- Kehittämisyöhyke
 - Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
 - Uudet työpaikka-alueet
 - Osayleiskaava
 - Valmius käynnistää osayleiskaava
 - Kaupunkiuudistusalue
 - Kasvava kantakaupunki
 - Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
 - Toimitilakehittämisen painopistealueet
 - Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

Liikennejärjestelmän kehittäminen

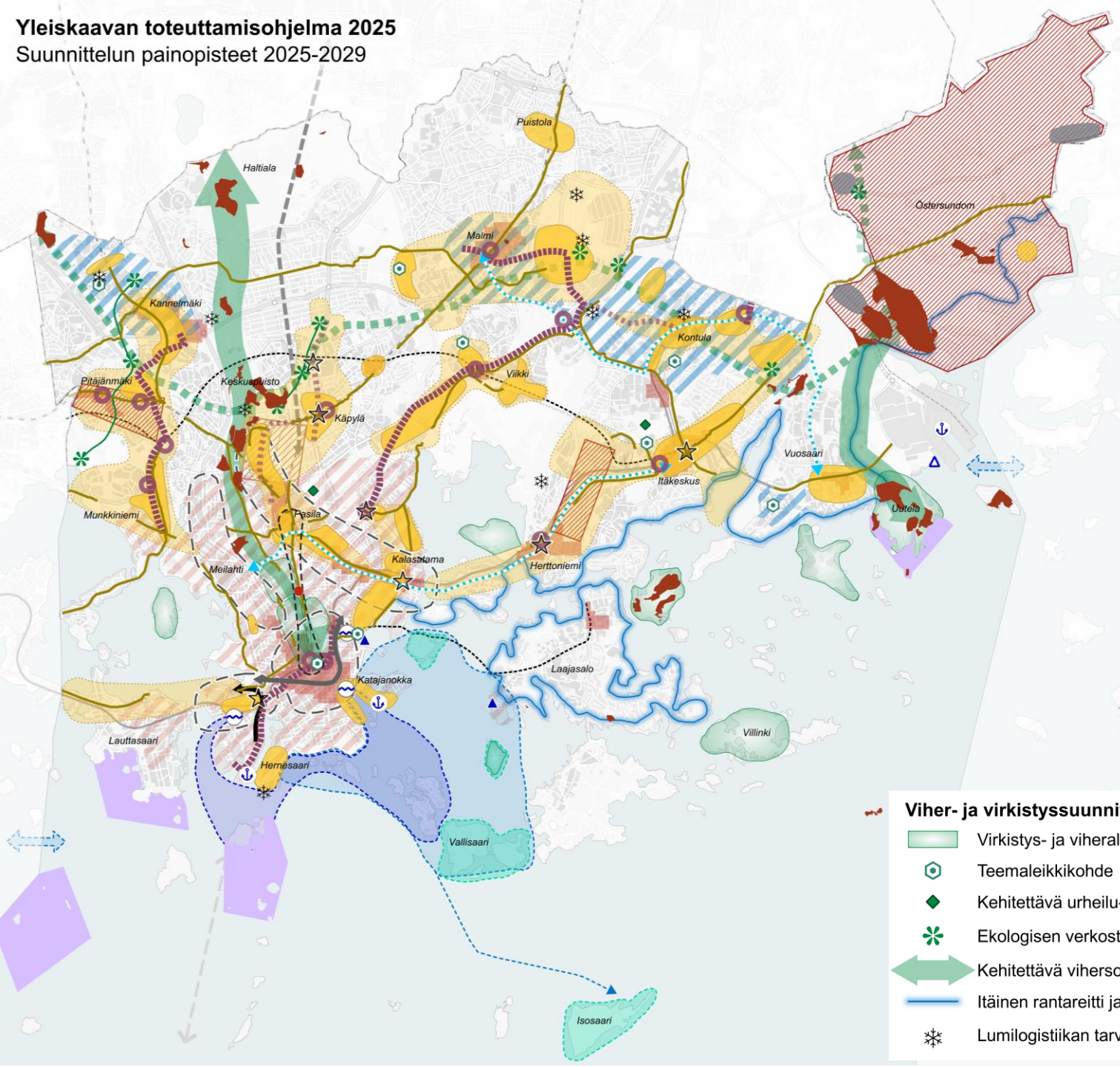
- Raitiotie: esi- ja yleissuunnittelu
- Raitiotie: toteutussuunnittelu
- Joukkoliikenteen solmukohdat
- Kehitettävä risteysalue
- Baana: toteutussuunnittelu
- Kehitettävä runkobussiyhteys
- Satamatunneli
- Keskustan huoltotunnelin kehityssuunnitelma
- Lentorata
- Tallinna-tunneli
- Helsinginkadun rautatieasema
- Raitiotie olemassa oleva/valmistuva

Viher- ja virkistysuunnittelun painopisteet

- Virkistys- ja viheralueuunnittelun kehittämisaue
- Teemaleikkikohde
- Kehitettävä urheilu- ja tapahtumapuisto
- Ekologisen verkoston kehittämishankkeet
- Kehitettävä vihersormi
- Kehitettävä viherlinja
- Itäinen rantareitti ja Laajasalon rantareitti
- Lumilogistiikan tarvealue

Merellisen Helsingin kehittäminen

- Kehitettävä satama-alue
- Vesiliikenteen kehitettävät solmukohdat / Hubit
- Merellisen huollon ja kehityksen edellytyksen kriittiset tukikohdat
- Merellisen liike- ja virkistystoiminnan kehitettävät kohteet
- Saariston kehitettävät tähtikohteet
- Päästöttömän vesireittiliikenteen kehitysalueet
- Merellisen virkistysen, matkailun ja vesiliikenteen kehittämisaueet

Kaupunkirakenteen kehittäminen

- Kehittämisyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Osayleiskaava
- Valmius käynnistää osayleiskaava
- Kaupunkiudistusalue
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

Liikennejärjestelmän kehittäminen

- Raitiotie: esi- ja yleissuunnittelu
- Raitiotie: toteutussuunnittelu
- Joukkoliikenteen solmukohtat
- Kehitettävä risteysalue
- Baana: toteutussuunnittelu
- Kehitettävä runkobussiyhteys
- Satamatunneli
- Tallinna-tunneli
- Helsinginkadun rautatieasema
- Raitiotie olemassa oleva/rakenteilla

Viher- ja virkistysuunnittelun painopisteet

- Virkistys- ja viheraluesuunnittelun kehittämisalue
- Teemaleikkikohde
- Kehitettävä urheilu- ja tapahtumapuisto
- Ekologisen verkoston kehittämishankkeet
- Kehitettävä vihersormi
- Itäinen rantareitti ja Laajasalon rantareitti
- Lumilogistiikan tarvealue

Merellisen Helsingin kehittäminen

- Kehitettävä satama-alue
- Merellisen liike- ja virkistystoiminnan kehitettävät kohteet
- Saariston kehitettävät tähtikohteet
- Päästöttömän vesireittiliikenteen kehitysalueet
- Merellisen virkistysen, matkailun ja vesiliikenteen kehittämisalueet

Luonnonsuojelualueohjelma

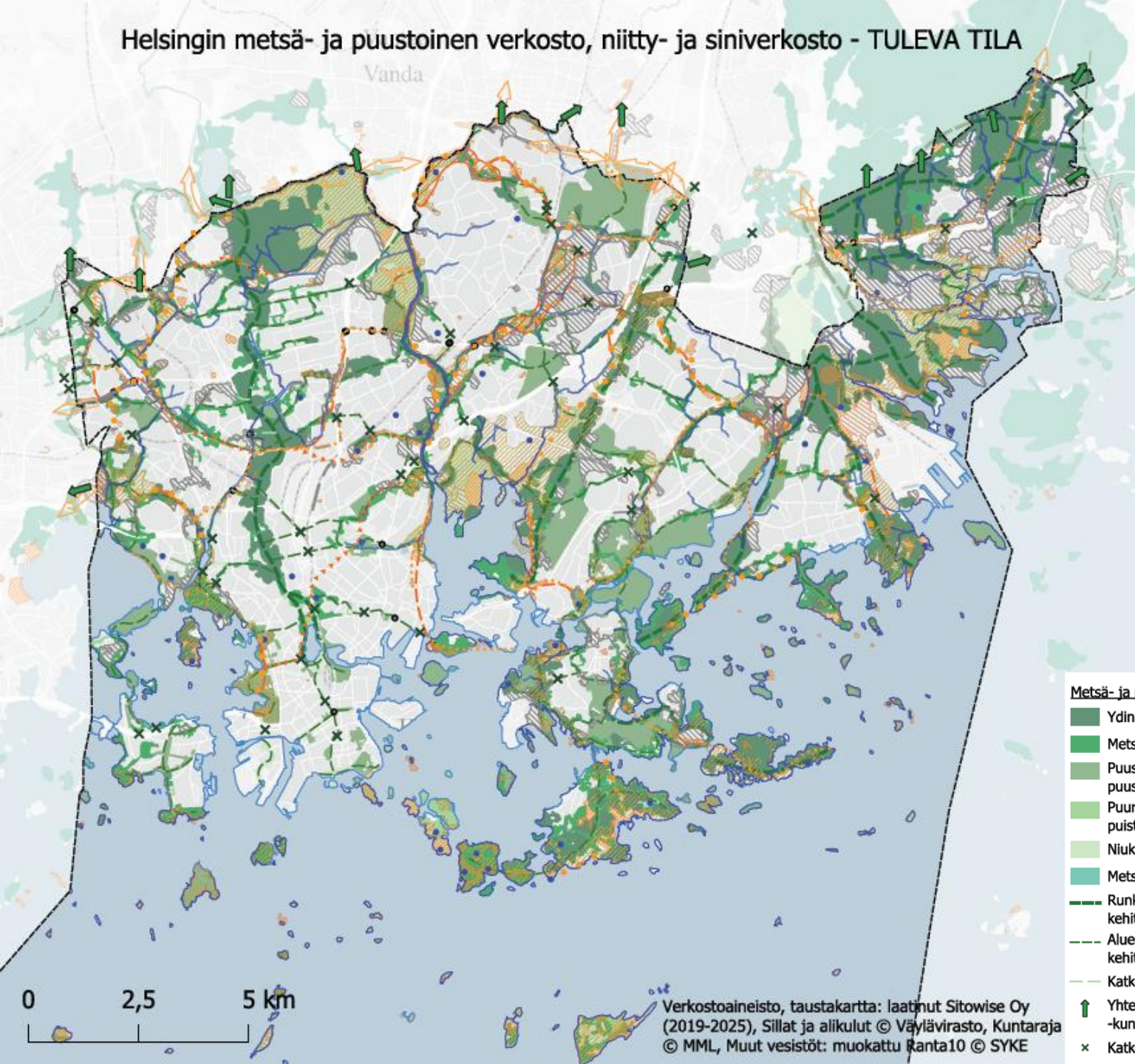
- Maa-alue
- Merialue

2025–2039

- Virkistys- ja viheraluesuunnittelun kehittämisaue
- Kehitettävä vihersormi
- Kehitettävä viherlinja
- Luonnonsuojeluohjelman maa-alueet
- Luonnonsuojeluohjelman merialueet
- Kehittämisyöhyke

**Luonnonsuojelualue-
ohjelman kohteet ovat
hyvin linjassa muun
kaupunkikehityksen
kanssa**

Helsingin metsä- ja puustoinen verkosto, niitty- ja siniverkosto - TULEVA TILA

Metsä- ja puustoinen verkosto (2025)

- Ydinmetsät
- Metsät ja metsiköt
- Puustoiset puistot ja puustoiset tukialueet
- Puurivit ja -ryhmät puistomaisessa ympäristössä
- Niukkapuustoiset tukialueet
- Metsiä naapurikunnissa
- Runkoyhteys, kehitettävä tai säilyvä
- Alueellinen yhteys, kehitettävä tai säilyvä
- Katkeava
- Yhteys naapurikaupunkiin tai -kuntaan
- Katkokset

Helsinki

Kaupunkiympäristön julkaisu 2025-15

Kaupunkiluonnon verkostot

Helsingin ekologisten verkostojen kokonaistarkastelu ja toimenpideohjelma

Niittyverkosto (2021)

- Niittyverkoston tai verkoston ulkopuolinen arvokohde
- Muu niitty
- Niittyverkoston tukialue
- Kehitettävä niittyeskittymä
- Niittyeskittymiä yhdistävä, ensisijainen yhteys
- Niittyeskittymiä yhdistävä toissijainen yhteys tai yksittäisten arvokohteiden yhteys
- Naapurikaupungin alueelle sijoittuva Helsingin niittyverkoston kannalta tärkeä yhteys
- Yhteys naapurikaupungin verkostoon
- Mahdollisesti tutkittava yhteys
- Merkittävä kehittämistarve yhteydessä

Siniverkosto (2023)

- Luonnontilainen, sen kaltainen tai luonnonympäristön uoma/ranta
- Voimakkaasti muokattu tai muokatun ympäristön uoma/ranta
- Lammet

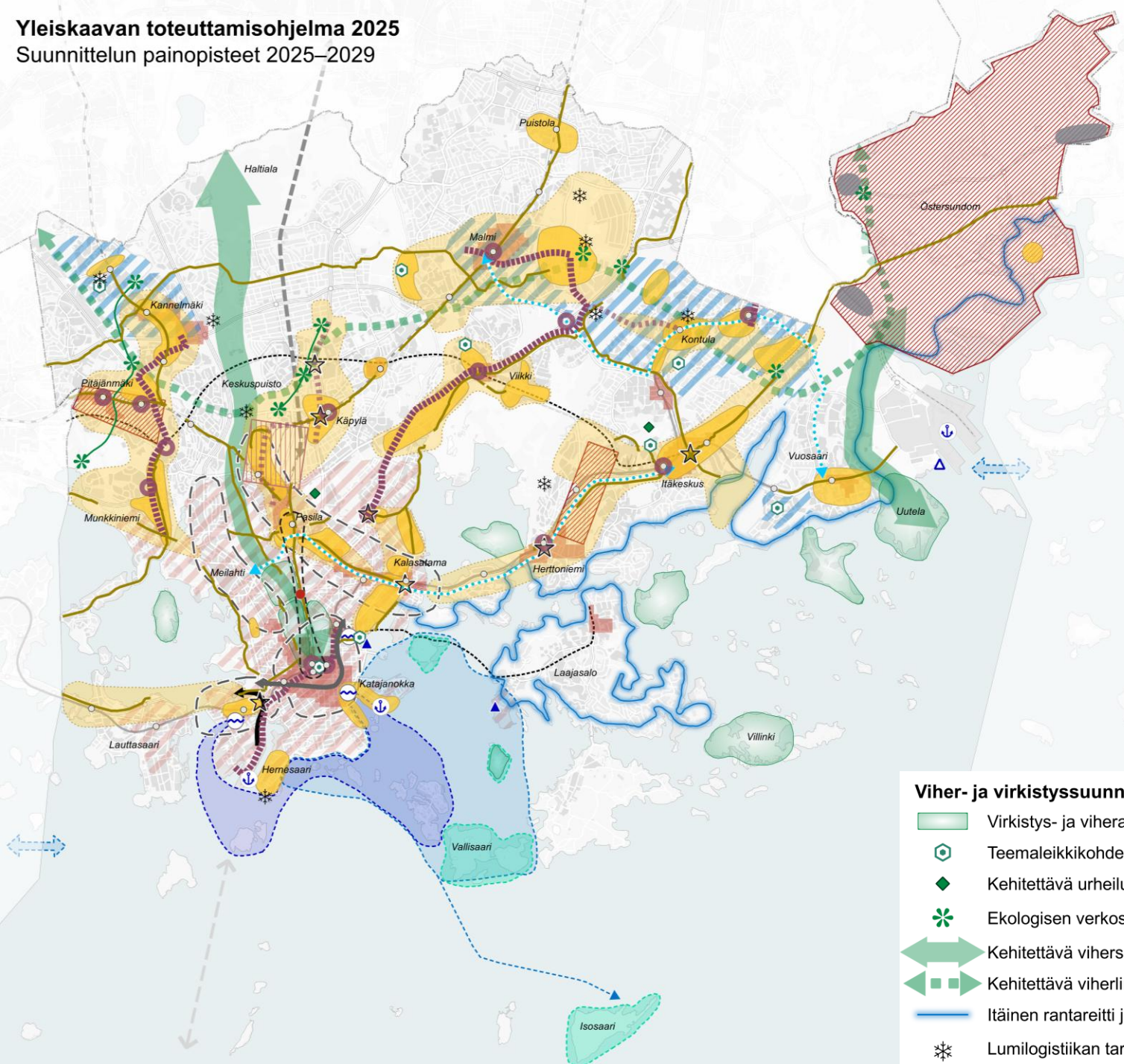
Muut aineistot

- Maankäytön muutosalue
- Sillat ja alikulut verkostojen yhteyksillä

Verkostoaineisto, taustakartta: laatinut Sitowise Oy (2019-2025), Sillat ja alikulut © Väylävirasto, Kuntaraja © MML, Muut vesistöt: muokattu Ranta10 © SYKE

Yleiskaavan toteuttamishjelma 2025

Suunnittelun painopisteet 2025–2029

Kaupunkirakenteen kehittäminen

- Kehittämisyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Osayleiskaava
- Valmius käynnistää osayleiskaava
- Kaupunkiuudistusalue
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

Liikennejärjestelmän kehittäminen

- Raitiotie: esi- ja yleissuunnittelu
- Raitiotie: toteutussuunnittelu
- Joukkoliikenteen solmukohdat
- Kehitettävä risteysalue
- Baana: toteutussuunnittelu
- Kehitettävä runkobussiyhteys
- Satamatunneli
- Keskustan huoltotunnelin kehityssuunnitelma
- Lentorata
- Tallinna-tunneli
- Helsinginkadun rautatieasema
- Raitiotie olemassa oleva/valmistuva

Viher- ja virkistysuunnittelun painopisteet

- Virkistys- ja viheralueuunnittelun kehittämisaue
- Teemaleikkikohde
- Kehitettävä urheilu- ja tapahtumapuisto
- Ekologisen verkoston kehittämishankkeet
- Kehitettävä vihersormi
- Kehitettävä viherlinja
- Itäinen rantareitti ja Laajasalon rantareitti
- Lumilogistiikan tarvealue

Merellisen Helsingin kehittäminen

- Kehitettävä satama-alue
- Vesiliikenteen kehitettävät solmukohdat / Hubit
- Merellisen huollon ja kehityksen edellytyksen kriittiset tukikohdat
- Merellisen liike- ja virkistystoiminnan kehitettävät kohteet
- Saariston kehitettävät tähtikohteet
- Päästöttömän vesireittiliikenteen kehitysalueet
- Merellisen virkistysen, matkailun ja vesiliikenteen kehittämisaueet

Suunnittelun painopisteet 2030–2034

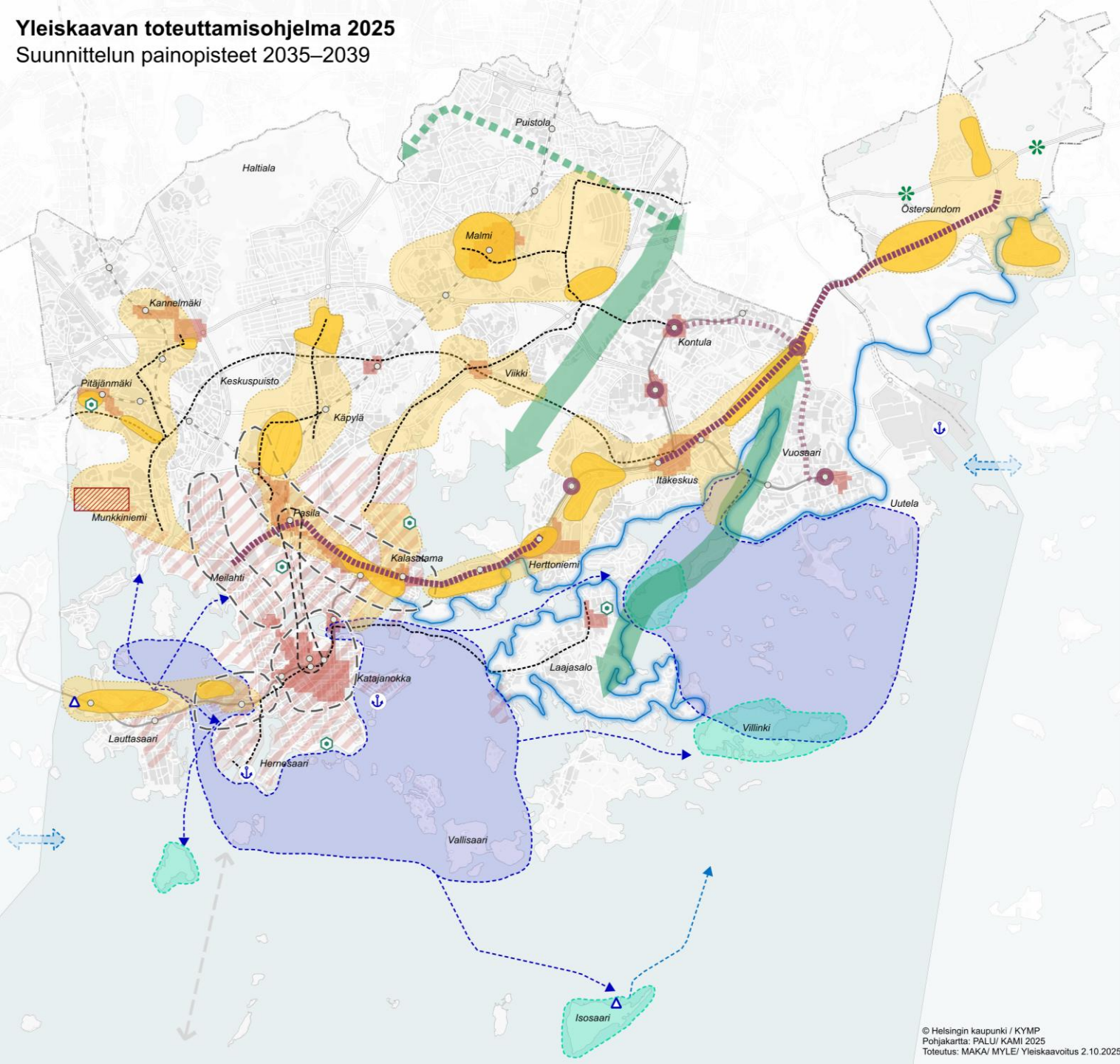

- Virkistys- ja viheralueuunnittelun kehittämisalue
- Teemaleikkikohde
- Kehitettävä urheilu- ja tapahtumapaisto
- Ekologisen verkoston kehittämishankkeet
- Kehitettävä vihersormi
- Itäinen rantareitti ja Laajasalon rantareitti
- Lumilogistiikan tarvealue

- Kehittämisvyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Osayleiskaava
- Valmius käynnistää osayleiskaava
- Kaupunkiuudistusalue
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

■■■■■	Raitiotie:esi- ja yleissuunnittelu
■■■■■■■	Raitiotie: toteutussuunnittelu
●	Joukkoliikenteen solmukohdat
☆	Kehitettävä risteysalue
—	Baana: toteutussuunnittelu
←...→	Kehitettävä runkobussiyhteys
←	Satamatunneli
↔	Tallinna-tunneli
●	Helsinginkadun rautatieasema
-----	Raitiotie olemassa oleva/rakenteilla

- Kehitettävä satama-alue
- Merellisen liike- ja virkistystoiminnan kehitettävät kohteet
- Saariston kehitettävät tähtikohteet
- Päästöttömän vesireittiliikenteen kehitysalueet
- Merellisen virkistys-, matkailun ja vesiliikenteen kehittämisalueet

Kaupunkirakenteen kehittäminen

- Kehittämisyöhyke
- Yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteet
- Uudet työpaikka-alueet
- Osayleiskaava
- Kasvava kantakaupunki
- Helsingin vahvistuvat liike- ja palvelukeskustat
- Toimitilakehittämisen painopistealueet
- Rautatieaseman ja Pasilan vyöhykkeen kehittäminen

Liikennejärjestelmän kehittäminen

- Raitiotie: esi- ja yleissuunnittelu
- Raitiotie: toteutussuunnittelu
- Joukkoliikenteen solmukohdat
- Tallinna-tunneli
- Raitiotie olemassa oleva/rakenteilla

Viher- ja virkistysuunnittelun painopisteet

- Teemaleikkikohde
- Ekologisen verkoston kehittämishankkeet
- Kehitettävä vihersormi
- Itäinen rantareitti ja Laajasalon rantareitti

Merellisen Helsingin kehittäminen

- Kehitettävä satama-alue
- Merellisen liike- ja virkistystoiminnan kehitettävät kohteet
- Saariston kehitettävät tähtikohteet
- Päästöttömän vesireittiliikenteen kehitysalueet
- Merellisen virkistysen, matkailun ja vesiliikenteen kehittämisalueet

2040 jälkeinen kehitys

- Maankäytön suunnittelun strategista tilannekuvaa ylläpidetään jatkuvasti ja yleiskaavan toteuttamisohjelmaa päivitetään aina valtuustokausittain.
 - Päivityksen yhteydessä otetaan kantaa suunnittelun aikataulutukseen ja alueiden keskeiseen prioriteettijärjestykseen.
- Jo kaavoitettujen alueiden ja tässä toteuttamisohjelmassa tunnistettujen suunnittelukokonaisuuksien pohjalta on muodostettavissa selkeä kuva vuoden 2040 kaupunkirakenteesta Helsingissä.
 - Monien ohjelmaan sisällytettyjen alueiden toteuttaminen jatkuu pitkälle 2040- ja 2050-luvuille.
 - On todennäköistä, että osa yleiskaavaa tarkentavan suunnittelun painopisteistä tai niiden sisäisistä hankkeista siirtyy eri syistä eteenpäin tai jää kokonaan toteuttamatta.
- Helsinkiä suunnitellaan myös vuoden 2040 jälkeen, mutta tässä toteuttamisohjelmassa ei oteta kantaa yli 15 vuoden jälkeiseen suunnittelun priorisointiin.
 - Pitkän aikavälin suunnittelukysymyksiä ovat esimerkiksi **Östersundomin alueen toteuttaminen, Ilmalan ratapiha-alueen kokonaisuus, kantakaupungin maanlaisen joukkoliikenteen** ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelu sekä **Helsingin ja Tallinnan välisen rautatietunnelin** edistäminen.

Helsinki
Helsingfors

12.8.2025